Regionális kulturális/közéleti lap, megjelenik 13 településen

Pilis-Dunakanyari HÍRMONDÓ

2021. MÁRCIUS

Ingyenes újság!

· Budakalász · Csobánka · Dunabogdány · Kisoroszi · Leányfalu · Pilisszentlászló · Pilisszentkereszt · Pomáz · Pócsmegyer · Szentendre · Szigetmonostor · Tahitótfalu · Visegrád

Túlélésre szabott költségvetések 2
Tavaszi lépések a környezetkultúráért 3
A kultúra nem lehet karanténban! 4
High Tech suli és új gyermekintézmények 6

A márciusi ifjak emlékére

Ha egyszer megkérdeznék, hogy a hivatalos állami ünnepek közül melyik a szívünknek legkedvesebb, hiszem, hogy a magyarok többsége március 15-re szavazna. Sok oka van ennek, melyek közül az egyik biológiai létünkkel is kapcsolatos: március közepén már (legtöbbször) vége a télnek, mindenki érzi-várja a tavasz eljövetelét. S az évkör rendje tudat alatt is összekapcsolódik a konkrét történelmi eseményekkel, azzal, hogy 1848-ban a Pilvax Kávéházban a pesti forradalmat megindító legendás személyiségek is férfikoruk tavaszát élték: **Petőfi Sándor** 25**, Jókai Mór** 23, **Bulyovszky Gyula, Hamary Dániel** (Borongó) és **Vasvári Pál** pedig még csak 22 éves volt! Így ez a nap a fiatalok ünnepe is lett. A márciusi ifjaknak egy pesti kávéházban, a *Közvélemény asztalá*nál, majd a jogi és az orvosi egyetemen, s végül a Nemzeti Múzeum előtti téren sikerült *egyetlen nap alatt* radikalizálni mindazokat az erőket, amelyeknek elege lett a reformkor kezdetétől óvatos, apró lépésekkel, *fontolva haladással,* az önkényuralmi rendszerből mindig csak kisebb engedményeket kicsikaró politikából.

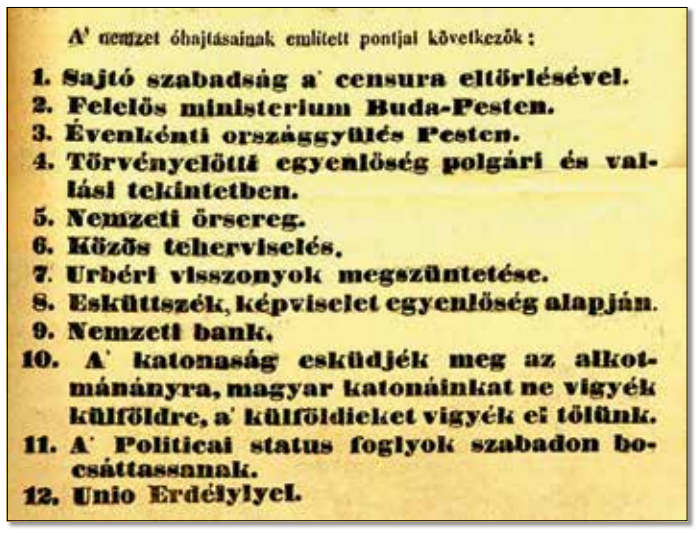
A' nemzet óhajtásainak említett pontjai következők:

1. Sajtó szabadság a' censura eltörlésével.
2. Felelös ministerium Buda-Pesten.
3. Évenkénti országgyülés Pesten.
4. Törvénykelöttü egyenlöség polgári és vallási tekintetben.
5. Nemzeti örsereg.
6. Közös teherviselés.
7. Urbéri visszonyok megszüntetése.
8. Esküttszék, képviselet egyenlöség alapján.
9. Nemzeti bank.
10. A' katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a' külföldieket vigyék ei tölünk.
11. A' Politicai status foglyok szabadon bocsáttassanak.
12. Unio Erdélylyel.

Nem nehéz elképzelni, micsoda gyújtó hatása lehetett a nemzet több mint három évszázados óhaját és követeléseit összefoglaló, cenzúrázatlanul kinyomtatott 12 pontnak, s a Nemzeti dalnak, amit Petőfi aznap több helyszínen is elszavalt.

NÉPGYÜLÉS A NEMZETI MÚZEUM ELŐTT MÁRCZIUS 15-ÉN.

AZ 1848-IKI MÁRCZIUSI MOZGALMAK PESTEN. — Egykori rajok után.

De ez az ünnep nem csak a gyönyörű 1848/49-es események miatt telt meg szimbolikus tartalmakkal. Az 1869-es kiegyezésig csak titokban lehetett emlékezni a nagy napra és a szabadságharcra, s a Monarchia összeomlása után is még éveket kellett várni arra, hogy 1927-ben március 15-ét állami ünneppé nyilvánítsák. Ettől kezdve – ahogy ez nálunk az országos jelentőségű események kapcsán szinte kötelező – minden politikai rendszer a maga képére alakította a megemlékezést.

A trianoni trauma idején arra lehetett figyelmeztetni, hogy *akkor még* nem volt szétszakítva az ország. A bécsi döntések újra megvalósították a 12. pontot, az Uniót.

A Rákosi-, majd a Kádár-kor kényszerű *internacionalizmusában* kényelmetlenné vált március 15. egyértelmű nemzeti jellege, ezért 1967-től a Forradalmi Ifjúsági Napok meghirdetésével próbálták egybemosni olyan – sokak számára nem éppen pozitív élményekkel járó, ezért a köztudatban kevésbé „szervült" – évfordulókkal, mint március 21. (Tanácsköztársaság) és április 4. (Felszabadulás). A '70-es évek elejére azonban felnőtt egy újabb ifjú generáció, amely visszatalált március 15. eredeti tartalmához, a *nemzeti ellenálláshoz* és az önkényuralom elleni lázadáshoz. Hiába próbálták az ifjúságot a tanítási szünet ellenére az iskolákban tartani, sokan vállalták a felelősségre vonást, nem egyszer a kicsapás kockázatát, és részt vettek a nem hivatalos összejöveteleken, tüntetéssé váló felvonulásokon. Hiszen a 12 pontnak akkor is voltak időszerű követelései. Az ünneplésben tagadhatatlanul érezhető volt az eltiport, majd elhallgatott '56-os forradalom egyik utolsó jelszava is: MUK, azaz Márciusban Újra Kezdjük! Nem kétséges, hogy ezután a sok esetben kegyetlenül meghurcolt *új* márciusi ifjúság is tevékenyen részt vett a rendszerváltásban.

S hogy napjaikban hogyan emlékezünk március 15-re? A szabad – bár nem egyszer ma is tudatosan átpolitizált – ünneplés kétségtelenül veszít varázsából… de mit tehetünk, ha mi olyan nép vagyunk, amelynek kell egy aktuális gyújtó eszme is ahhoz, hogy a szívünket adjuk egy ünnephez! Sokan már a kokárdát is elfelejtik kitűzni, pedig az jó ideig az összmagyar konszenzus egyik jelképe volt. Manapság arra is akadt példa (még Szentendrén is), hogy valakiket annyira *„gesített a nacionalizmus eme megnyilvánulása",* hogy letépték a piros-fehér-zöld szalagot vagy a kokárdát a szembejövők ruhájáról …

– Pedig oly egyszerű lenne emlékeznünk csak arra, hogy ***173 éve március 15-én egy csapat lelkes fiatal megfogalmazta az egész nemzet törökök és osztrákok ellen évszázadokon át vívott harcai során megerősödő vágyát a függetlenségre, az önrendelkezésre!*** Akkor az ország színe-java melléjük állt, s **Magyarországon a *népek tavasza*** leghosszabb ideig tartó szabadságharca bontakozott ki, mellyel nem csak a megmaradásunk vált bizonyossá, de kivívtuk egész Európa csodálatát is! Erre – és a lánglelkű márciusi ifjak emlékére – tán csak érdemes kitűzni a szívünk fölé legalább egy pici kokárdát!

Krizbainé Szabó Éva

Csütörtök a Mentakertben

Új közösségi tér várja *március 25-től* a budakalásziakat és az odalátogatókat. A Káli-medence szívében nyitott Káptalantótiéhoz hasonló – kulturális programokkal megspékelt – kistermelői piacot létesít ugyanis Budakalász a Dunakanyarban. A **Mentakert** névre keresztelt piac a fák alatt bőven termő növényről kapta nevét, s ehhez híven – mindenre gyógyír – mentateát is kortyolgathatnak majd a vendégek. A terv már régóta megfogalmazódott, most azonban tettekké is válik. A mottó, önmagáért beszél: Ahol jó venni, ahol jó lenni! *Részletek a 4. oldalon.*

Február második felének egy pénteki napján, késő éjszakába nyúló online konzultációt tartott Szentendre képviselő-testülete. Telefonjaik és számítógépeik előtt ülve – Fülöp Zsolt polgármester közel egy órás bevezetőjét követően – a képviselők azt taglalták, milyen legyen, lehet a város 2021-es büdzséje. Erről talál itt néhány adatot és gondolatot az olvasó. Az írás az idei költségvetésről a tejesség igénye nélkül tudósít.

A koronavírus válság következményeiként ***kieső települési bevételek*** – *közterület foglalási-, parkolási- és üzlethelyiségekért kapott bérleti díjak elmaradása* – a ***kormányzati elvonások****kal, IPA, IFA, gépjárműadó,* valamint a ***Covid miatti kiadások****kal* együtt ***(összesen: 1 017 309 354 Ft)*** jéghegynyi, milliárdos lyukat vágtak Szentendre 2021-es költségvetésén. Azt azonban, hogy ettől elsüllyed-e a város jelképes hajója, vagy – javítások és korrekciók után – alkalmazkodva a válsághelyzethez tovább tud navigálni, esetleg csak sodródik, ez ma Szentendre nagy kihívása és az új városvezetés emberpróbáló vizsgája is, mint az elsőéves medikusnak az anatómia, a joghallgatónak a római jog.

S bár a Miniszterelnökséget vezető miniszter bejelentette, hogy a 25 ezer fő feletti települések helyzetét egyenként meg fogják vizsgálni és indokolt esetben kompenzációt kapnak, a legutóbbi találkozón a városvezetők még nem kaptak arra választ, hogy a kormány hogyan kívánja kompenzálni településeiket az elmúlt egy év bevételkiesései, azon belül is az elvont iparűzési adóbevételeik miatt. Az egyeztetésen erre új határidőt jelentett be a miniszter. Így Szentendre költségvetésének elfogadása előtt nem vált ismertté, hogy a város egyáltalán kap-e ebben az évben kompenzációt, és ha igen, mennyit?

Hallgatva a képviselői hozzászólásokat, abban egyetértés mutatkozott, hogy ilyenkor a legfontosabb gyorsan és szakszerűen korrigálni. Vállalni a fájdalmas, népszerűtlen döntéseket is az önkormányzat működőképességének fenntartása érdekben. De fontos a bevételek növelése és az alaposan átgondolt kötelezettségvállalás is. Nem kell minden régit kidobni, a korábbi években elnyert pályázati pénzből megvalósuló, valós beruházásokat folytatni kell. Az elkezdett felújításokat be kell fejezni. A 2021. évi költségvetés tervezetének egyik fontos mondata az is, hogy aktív, átgondolt vagyongazdálkodásra, a városi gazdasági társaságok és intézmények működésének folyamatos figyelésére is koncentrálni kell. Mert sokat segíthetnek ők azzal is, ha élnek a pályázati lehetőségekkel és szemüket az úgynevezett központosított előirányzatokon (fejlesztési támogatásokon, múzeumok szakmai és a közösségi közlekedés támogatásának lehetőségein stb.) tartják. S bár nem könnyű ilyen helyzetben tartalékot képezni, de ezt ebben a helyzetben is meg kell tenni. Mint ahogy a kintlévőségek, hátralékok behajtása is elemi érdek. Azok a fejlesztések, amelyben a városi forintok mellé a lakók is hozzáadják a sajátjukat, az úgynevezett városrészi költségvetésekkel együtt, a lakossági erő jól mozgósítható.

Azonban az olyan válsághelyzetekben, mint ez is, a szolidaritás a legfontosabb, s hogy a szegényeket, elesetteket segítő szociális juttatások ne csökkenjenek.

Az együtt életképes „kötelező” és „önként vállalt”

Két dolog a konzultáción különös hangsúlyt kapott. Egyrészt az ún**. kötelező feladatok**, amelyeket az önkormányzatoknak kell ellátniuk, s amelyek a lakossági igények és elvárások állandó szereplői, de amelyekre a bőség időszakában sem jut elég.

Megőrizni Szentendre arcát!

Áldozat nélkül nincs győzelem

A szentendrei Városháza

Ezek a ***településüzemeltetés*** (*közvilágítás, köztemető, közutak, parkolás, közparkok fenntartása stb.)* a ***településrendezés*** *(közterek-, parkok-, utak elnevezése-kialakítása, övezeti besorolások meghatározása stb.),* a ***településfejlesztés***, a ***helyi adóügyek*** – ***gazdaságszervezés, szociális ügyek, közfoglalkoztatás***, és a ***kulturális ügyek***. Közreműködés a település *közbiztonság*ának, valamint a *közösségi közlekedés* biztosításában, a *polgári védelem*, a *katasztrófavédelem,* a *hulladékgazdálkodás* és a *távhőszolgáltatás.* **Ebben az évben ezekre a feladatokra** – a városi kiegészítéssel is **kevesebb jut, mint korábban**.

Ahogy **Szentendrének**, minden önkormányzatnak van **önként vállalt**, nem kötelező **feladat**a is, melyek esetünkben *azt segítik, hogy a város az itthon és külföldön is ismert kulturális értékeivel és hagyományaival, tovább erősítve imázsát, megőrizhesse turisztikai vonzerejét.* Egyszerűen szólva, amitől az országban és a határon túl is ismert Szentendre. Vannak a hatvanas évek óta olyan ismérvei – a hangulatos városképtől a művészi sokszínűségen át a teátrumig – amelyek úgy tartoznak hozzá, mint a levendulához a jellegzetes illat és szín. Minden szentendrei, aki az önteltségétől nem szürke hályogos, pontosan tudja, hogy mindez nem csak azért *fontos, mert a kultúra, a múzeumok, a művészet nélkül e város arc nélküli lenne,* – egy a sok között – hanem mert az itteni ingatlanok értékét is jelentősen növelik e tényezők. **–** Nos, most ***e költségvetési területen és feladatok ellátásban kényszerült a legkeményebb döntésre***, esetenként csontig hatoló operációra ***a testület***. Azért, **hogy Szentendre talpon tudjon maradni, 2021-ben a múzeum, a Kulturális Kft, és más kulturális intézmények vállalják a legnagyobb áldozatot.**

Kérdőjelek 2021-ben

A fejlesztések közül, a belvárosi szenny- és csapadékvíz szétválasztását megoldó csatornaépítés az év fejlesztési prioritása. Amelyhez, ha más külső forrásokat nem tudnak szerezni, ingatlaneladások bevételéből tudják biztosítani a fedezetet. A nagyobb esőzésekkor ugyanis a partra kiömlő szennyvíz nem csak közegészségügyi veszélyforrás és környezeti kár, de rombolja a városról kialakult képet, rontja Szentendre imázsát!

Nagy érdeklődés kíséri minden városi költségvetésben a polgármesteri kabinet kiadásait is.

Bár a büdzsében nem ez a legjelentősebb tétel, de a „közigény” az, hogy ha megszorításokra van szükség, a vezetőket és a polgármesteri kabinet kiadásait érintse elsőként az intézkedés, illetve különösen a protokoll kiadásokat nyirbálják meg. Ebben 2020-ban sem volt Janus-arcú a város vezetése.

Benkovits György

Ha én város lennék…

Egy település költségvetése és annak összetevői nagyon fontos dolgok, de vélhetően a 2021-es tavasz különös kihívása lesz, hogy az egyéves kényszerű leállás után vissza tudja-e szerezni Szentendre az idegenforgalomban eddig kiérdemelt helyét. Amikor megszűnnek a karantén-korlátozások, elsőként a hazai turizmus indul majd be, az előrejelzések szerint Szentendrén robbanásszerűen. Tömegek jelennek majd meg, különösen hétvégeken. Azt, hogy hogyan fogadja őket a város, mit kínál számukra Szentendre, és milyen élménnyel, hangulatban mennek haza, meghatározza a jövőt is. Mert ha ez az újrakezdés jó és sikeres lesz, akkor a koronavírus utáni új világra is átmentheti Szentendre a turizmusban elfoglalt eddigi pozícióit. Erre készülni pedig nem csak érdemes, de nagyon is ajánlatos! És nem csak a TDM-nek, hanem minden városi szereplőnek, mert ez az egész város ügye.

– Ha én város lennék, erre az időszakra datálnám legjobb programjaimat. Akik ezért felelősek, jó ha tudják, sem a szentendreieknek, sem a vendégeknek nem az a legfontosabb, hogy egy, a fél főteret elfoglaló színpadon milyen program lesz, hanem olyan látszólagos apróságok, hogy a főtéri kút működik-e. Hogy minőségi és tisztességes árú-e a fagyi, kávé, lángos stb. Hogy ne érezze azt a szentendrei, hogy itt ő idegen. A családok meg tudják etetni a kacsákat. El tudjon tölteni egy délelőttöt úgy a bringás Szentendrén, hogy közben ne kelljen maga mellett szorongatnia kedvenc biciklijét, hogy el ne lopják. Ne kelljen félóránként a parkoló automatához szaladgálnia. Ne legyenek délre túlcsordulók az utcai szemetesek. Az ideérkező látványban, hangulatban, ízben olyan élményt szerezhessen, amitől kellemesebb és örömtelibb lesz a karanténból való szabadulás.

Az elmúlt ciklusban tartott, és általam igen szeretett *Art Capitálok* egyik tanulsága, hogy nem a legdrágább megoldás a legjobb. Hiszen a legnagyobb sikere a főtéri gyepnek és Yoko Ono kis olajfácskájának volt, amelyre az emberek felaggathatták üzenetüket, a legnagyobb bukás pedig a drága telefonfülke installációké volt. A Chiharu Shiota kiállítás fonal-kulcs installációját ide azért nem sorolom, mert erre úgy készítették el a kereskedőházi kiállítótér belső burkolását, hogy a terem plafonján lévő 19. századi falfestményt össze-vissza furkálták…

Persze nagyon kell a minőség, és különösen, ha az figyelemfelkeltően egyedi, szentendrei és érdekes is. Úgy, ahogy fontos annak a pohár bornak a minősége is, amely többünk számára akkor igazi élmény, ha azt vidám társaságban, kellemes baráti környezetben fogyaszthatjuk el. Ugyanis most nem azért ugrik ki a pesti bringás, a kutyás, a gyerekkel levegőző, sétára érkező szülő, a vidéki autós vagy a Pismányból lesétáló helybeli, hogy drága programot kapjon. Hanem azért, hogy kellemes környezet fogadja, ha találkozik ősz óta nem látott barátaival, ismerőseivel.

-Sutyi-

Spóroltunk és terveztünk

Községháza Dunabogdány

„Az utóbbi idők legjobb költségvetése az idei.” A mostani időszakban önkormányzati vezetőtől ritkán hallani ilyet, ám Dunabogdány első embere határozott véleményt formált a kérdésről. **Schuszter Gergely** *polgármestert kérdeztük.*

– Lapunknak azt mondta, az elmúlt hat év legkiválóbb büdzséjét mondhatják magukénak ebben az évben. Mi a titok?

Titok nincs. Az viszont tény, hogy 2019-ben nem csináltunk választási költségvetést, vagyis nem költöttük el az összes pénzüket szavazatokért, így aztán már eleve tartalékok birtokában vágtunk neki 2020-nak. A járvány miatt tavaly mindent „befagyasztottam”, valójában az akkori költségvetésünkből a teljes beruházás-fejlesztés sort áthoztuk idénre, hiszen nem tudtuk, nem tudhattuk mi lesz, mi mindenre kell felkészülnünk még. Egy évig csak spóroltunk és terveztünk. A választók kéréseire nem vagyok hajlandó igent mondani, amikor azt gondolom, hogy gazdaságilag nemet kell. Ha úgy tetszik, felhalmoztunk két és fél évig. A másik előnyünk, hogy Bogdány nincs kitéve egy-egy adott szektornak. A háromezer fős településen van bő 500 vállalkozás, és ez nagyon jó! Tavaly több gyűlt össze az iparűzési adóból, mint a tervezett. Annak ellenére, hogy egy-két nagyobb vállalkozás nem tudott működni, a sok kicsi összehozta. És mi mindig ebből éltünk, mindig azt vallottuk, hogy sok kicsi sokra megy.

– A kompenzációt nyáron és ősszel kapják majd meg. Nem okoz az sem fennakadást, hogy várniuk kell ezekre az összegekre?

Az „ipadó” variálás nekünk 40 millió forintba kerül – bízom benne csak átmenetileg –, a járandóságot az államtól kapjuk majd meg. Ezt nekünk át kell hidalni, de vannak maradványösszegek, amik segítenek ebben. Illetve addig nyújtózkodunk, ameddig a takarónk ér.

A költségvetésünk úgy születik, hogy először is kiszámoljuk, mennyi kell a kötelező feladatokra. Ezekre megvan a pénz, s ezen felül marad nagyjából 50-70 millió forint, ami persze nem elég. (Ez idén 140 millió Ft). De elmondhatom, hogy a hivatalunk, és maga a településüzemeltetés is egyre erősödik, egyre több dologra jut a kasszából.

Emellett azt is látni kell, hogy az állami támogatás nő. Független polgármester vagyok, a véleményemet is ekként formálom: visszakerestem az elmúlt 10 évre a településünkre jutó állami támogatásokat, s tisztán látszik a növekvő tendencia: míg 2010-ben 127-et, most már 206 millió forintot kapunk. De ezek feladatalapú támogatások, nem szabadon felhasználhatóak. Tehát az állam jogosan mondja, hogy többet ad, de ezek megkötött pénzek, és ettől nagyon statikus lesz az önkormányzat mozgástere. Én a szabadabban mozgó önkormányzati rendszert támogatnám. (Tehát nő ez a szám, csak…) Számolhatjuk ezt úgy is, hogy most van 27ezer forint fő adóerő képességünk a lélekszámra vetítve. Ez még mindig a legalacsonyabb önkormányzati kategória, igaz annak felső határa, de az önkormányzatok túlnyomó többsége itt „rostokol”.

Ahogy mondtam, ez gazdasági szempontból egy jó év nekünk, de ilyennek kellene lennie mindegyiknek, miközben mi ezt 2,5 év alatt spóroltuk össze. Ez is könnyen lefordítható számokra. Nekünk nagyjából 3 milliárd forint vagyonunk van, amelynek évente 5%-os az amortizációja. Nekünk 150 milliót kellene a falura, karbantartásra költeni, hogy szinten tartsuk a települést. Minden más esetben állapota romlik. A 150 millió helyett mi legfeljebb évi 60-70 milliót tudunk erre fordítani, de ebben már a fejlesztések is benne vannak. (2014-ben 16 millió forintról indultunk.) Magyarország önkormányzatai emiatt az aránytalanság miatt egyre csúsznak lefelé. Ha meglenne a teljes összeg, amelyet az amortizációra kellene fordítnunk, akkor egy osztrák minőségben fenntartható települést tudnánk Bogdányból és minden polgármester kolléga a településéből csinálni. Ettől messze vagyunk.

– Meg lehetne ezt tenni?

Ez elsősorban a magyar államon és a mindenkori kormányán múlik. Mi két utat választhatunk: az egyik, hogy egyáltalán nem fejlesztünk, nem veszünk magunkra több terhet. A pályázatok ugyanis általában fejlesztésekről szólnak, tehát ha ezekre nem pályázunk, hanem a meglévők fenntartására összpontosítunk, akkor lehet takarékoskodni. A másik módszer, hogy igyekszünk ipart hozni a településre. Ennek az útját viszont éppen most vágták el, hiszen ha az iparűzési adót ilyen bizonytalanná teszik, akkor a települések nem fognak azért hajtani, hogy ipar meg munkahelyek létesüljenek náluk. Ha megkapják az összeget az államtól, így is-úgy is ingyen, akkor elvész számukra a motiváció. Én azt gondolom minden meggondolatlan változtatás az önkormányzati rendszerben óriási hiba. Sikeres állam pedig nincs sikeres önkormányzatok nélkül.

– Akkor a két út közül melyik lenne jobb Dunabogdánynak?

Mivel községünkben az elmúlt 30 évben sok minden épült, így inkább a karbantartásra kell összpontosítani, ami már megvan, az legyen jó állapotú. Véleményem szerint azonban minden településnek, évről-évre hozzá kellene jutnia a vagyona 5%-ának megfelelő összeghez, s akkor szinten tudja tartani magát. Ha amellett van kapacitása, ereje még lehet pályázni erre-arra, az nagyon jó. Ám ettől az ideális szinttől messze vagyunk országosan.

A jelenlegi pályázati rendszernek nem vagyok a híve, mert nem kiszámítható. Az önkormányzatoknak pedig kiszámíthatóságra lenne szükségük, hogy nyugodtan tudjanak hosszú távra is tervezni, gondolni.

– Azt mondja, az ideális szinttől messze vagyunk. Ön szerint hogy érhetnénk el?

Mi lenne ideális az önkormányzatok számára? Annyi biztos, én nem nyúlnék az iparűzési adóhoz, az önkormányzati jogköröket nem vágnám vissza, a sikeres és fejlődő önkormányzatoktól nem vonnék el támogatást. Ha van két gyerekem, egy gazdag és egy szegény, akkor nem a gazdagtól veszem el a pénzt, hogy a szegényt kisegítsem, hanem én, mint szülő – ez esetben az állam – a szegényt hozom olyan szintre – amortizációs szint –, hogy meg tudjon normálisan élni. De nem az egyiktől veszem el, főleg, ha a gazdag is csak annyira gazdag, hogy biztonságban ellátja a családját.

Ha Magyarországon 3155 településből 3000 önkormányzat süllyed, akkor az egész ország süllyed. Ezért is nem bánom, hogy most országszerte viták zajlanak az önkormányzatokkal kapcsolatban, mert jó az, ha a társadalom egésze előtt világossá válik, hogy egy önkormányzat mennyire fontos szegmense az államigazgatásnak! Meggyőződésem, hogy az országot alulról, az önkormányzatokra támaszkodva lehet felépíteni.

Pilis-dunapress/CD

Pilis–Dunakanyari Hírmondó

A Pilis-Dunakanyari régió 13 településének független lapja. ■ Alapítva 2004-ben ■ Kiadó: **Szólabda Stúdió** ■ Főszerkesztő: **Csatordai Katalin** ■ Olvasószerkesztő: **Dallos Nagy Kriszta** ■ Munkatársak: **Huszár Diána** korrektor/szerkesztő riporter, **Benkovits György, Krizbainé Szabó Éva** ■ Reklámfelvétel: a szerkesztőségi elérhetőségeken ■ Nyomdai előkészítés: **KOCKA** ■ Szerkesztőség levelezési címe: 2000 Szentendre, Duna-korzó 25. Mobil: 06(30)986-2737, E-mail: pilis.dunapress@gmail.com ■ A lap Budakalász, Dunabogdány, Leányfalu, Pomáz, Szigetmonostor és Tahitótfalu települések támogatásával készül. ■ Nyomdai előállítás: **Mediawork Hungary Zrt.** ISSN 1786-1802

Kiemelt beruházás lett a Lupa-tó fejlesztése!

Budakalász és Szentendre egyeztetést kértek

Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházássá minősítette egy tavaly december 31-én megjelent kormányrendelet a Lupa-tó melletti budakalászi és szentendrei partszakaszokra tervezett magánberuházásokat. Ennek értelmében a mellékletben szereplő ingatlanokra úgy lehet szállodát, szórakoztató-, sport- és szabadidőközpontot, illetve vendéglátóhelyeket elhelyezni, hogy az építtetőknek a mostani rendelkezés szabályait kell betartaniuk az eddigi, országos településrendezési és építési Kormányrendelet, és a helyi építési szabályzat vonatkozó előírásai helyett ott, ahol ezen szabályok eltérnek egymástól.

A Lupa tó

A Magyar Közlönyben megjelent rendelet mellékletében felsorolt ingatlanok legnagyobb megengedett beépítettsége a budakalászi oldalon egy kis területrészen megváltozik: 20 százalék helyett 25 százalékra nő, de a zöldfelület legkisebb megengedett mértéke a vonatkozó budakalászi szabályozással egyezően továbbra is 50 százalék marad. Az épületek – szálláshelyek, sport- és szabadidős építmények, szórakoztató- és vendéglátóhelyek – magassága, az eddigi előírást kissé szigorítva, 10,5 méterről 10 méterre csökken. A vízfelületre ezek a paraméterek nem értelmezhetőek, a több hektáros tófelület azonban az eddigi 3 helyett 5 százalékban speciális úszóházakkal beépíthetővé vált.

Azóta megjelent a kormányrendelet indoklása, amiből kiderül, azért is nyilvánították nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű projektté a Lupa-tónál zajló beruházásokat, mert azoknak köszönhetően jelentősen javulhat a tó jelenleg csak szezonális működése, illetve „15-20 fő éves alkalmazása válik szükségessé”.

Miután az érintett önkormányzatokat a kormányrendelet előkészítésébe nem vonták be, Budakalász és Szentendre polgármesterei azonnali egyeztetést kezdeményeztek a beruházóval. A települések vezetői január közepén tárgyaltak a *Lupa Strand Kft.* tulajdonosaival. A budakalászi találkozón *Gerendai Károly*, a Kft. társtulajdonosa elmondta, hogy tavaly a Lupa-tónál tervezett, de a járvány miatt 2021 májusára halasztott Úszó Európa Bajnokság nyíltvízi versenyei okán szükséges beruházások, és a parkoló tavaly tavasszal még függőben lévő hatósági engedélyezésének egyszerűsítése és gyorsítása érdekében kérték a nemzetgazdasági szempontból kiemelt státuszt. ***A parkoló területe végül nem került a rendelet hatálya alá,*** *így az ott folyamatban lévő közigazgatási, bírósági eljárásokat az új szabályok nem befolyásolják.*

– Gerendai hangsúlyozta, hogy továbbra sincs szándékukban sem nagyszabású építkezésbe kezdeni, sem jelentősen nagyobb mértékű, akár környezetvédelmi, akár a környező lakosság nyugalmát jobban csorbító tevékenységet folytatni. Fejlesztéseikkel elsősorban a szezonalitás hátrányait próbálják kiküszöbölni, így üzletileg sikeresebb működést remélnek. Jelenlegi *terveikben egy új kerékpáros bejárat megnyitása, a Lupa-tó mederkotrása, egy strandsport pálya befedése,* valamint *két kisebb vendégház* és *néhány horgászstég megépítése,* illetve a meglévő szolgáltatásaik karbantartása, fejlesztése szerepel csupán.

Budakalász és Szentendre vezetői jelezték, hogy mindkét város kifejezetten igényt tart arra, hogy a területén tervezett ingatlanfejlesztésekről a továbbiakban előzetesen értesüljenek, és azokat véleményezzék annak érdekében, hogy a Lupa-tó körüli fejlesztések egységes elvek és szabályrendszer alapján történjenek. A beruházók erre ígéretet tettek, a felek rendszeres közös szakmai egyeztetésekben állapodtak meg.

(Forrás: www.budakalasz.hu)

Átfogó hulladékkezelési program Szigetmonostoron

Aki látja, jelezze, aki dobná, ne tegye!

Köztereinken kevéssé jellemző, az árokpartokon, az erdei utakon vagy a Dunaparton bizony előfordul, hogy háztartási szemetet, építési vagy zöldhulladékot látunk – mondta el a község polgármestere. **Molnár Zsolt** szerint utóbbi növekvő mennyiségére azért is lehet számítani, mert ebben az évben már tilos az égetés. „Ahol nem szabályozták, eddig is tilos volt. Monostoron mi két napot adtunk erre, de mivel a rendelkezés módosításával az önkormányzatok döntési joga megszűnt, idén nálunk sincs lehetőség rá.”

Térképpel a szemét nyomában

A hulladék felszámolása érdekében közel egy évig tartó programot indít a testület. Első lépésként feltérképezik, hol, mely területeken van probléma, s hogy ezek a területek kihez kikhez tartoznak. A munkát könnyíti az a letölthető applikáció is, amelynek segítségével telefonon bárki bejelentést tehet, ha illegális lerakatra bukkan. A rendszer kifejlesztője, az *Informatikai és Hírközlési Minisztérium* (ITM) a hulladékradar alkalmazás Szigetmonostorra vonatkozó teljes adatbázisát az önkormányzat rendelkezésére bocsátja majd a *hulladéktérkép* készítésének napjain. A térkép elkészítése azért is fontos, mert általa láthatóvá válik, mennyi szemétre, s benne mekkora mennyiségű veszélyes hulladékra kell számítani, illetve hány gép kell a begyűjtéshez. Mindennek figyelembevételével a szükséges szállítási és elhelyezési kapacitás pontosabban felmérhető, de az adatok a programterv és a költségvetés készítéséhez is nagy segítséget nyújtanak.

A munkában partnerséget vállal a *Duna-Ipoly Nemzeti Park*, a *Vízművek* és *számos civil szervezet* is. Az összegyűjtött adatbázis egy, a cél érdekében benyújtani kívánt pályázat alapjául is szolgál majd!

Hamarosan egy *új akciót is meghirdet a testület,* húsvét előtt ***az erdőt járókat arra kéri*** majd az Önkormányzat, hogy aki teheti – ***szedje fel a mások által eldobott szemetet***, ehhez zsákot biztosítanak majd. A hosszútávú cél azonban az volna, hogy ezekre a kampányokra ne legyen szükség. S nem csak azért, mert a *leginkább használt lerakóknál utakat zárna le*, vagy *kamerákat helyezne el* az önkormányzat, hanem mert ***célt ér a kampányok szemléletformáló ereje.*** A település vezetése abban bízik, eljön az idő, amikor sikerül olyan rendet tartani Szigetmonostoron, hogy aki ide költözik, vagy csak látogatóba jön, annak eszébe se jusson megbontani ezt. Ahogyan a címben is áll: *aki látja jelezze, aki dobná, ne tegye!*

Ha szokássá válik a környezettudatosság

A célok elérése érdekében a testület igyekszik minél több segítséget nyújtani a helybelieknek. A zöldhulladék esetében *otthoni komposztálásra buzdítják a lakókat*, de egy *közösségi komposztáló létesítésében is gondolkoznak* a testület tagjai. „Vannak azért olyan esetek is, amikor nem kell kitalálni a megoldást, az ott van előttünk. Hiszen ha a kiránduló nem dobja el a kiürült palackot, hanem elviszi azt az első kukáig, ha a kerti hulladékot nem az utcára hajítja valaki, hanem márciustól novemberig, a szállító igényeinek megfelelően felaprítja és zsákba gyűjti az elvitelhez, máris sokat tett, s nem pusztán a településért. Minden háztartás egy-egy kis önálló hulladékgazdálkodási egység, ha kicsit tudatosabban intézzük ezt, ha szokássá válik a környezettudatosság, az mindenkinek jó!”

A falu közterületein korábban négy szelektív gyűjtő is volt. Ezeket felszámolta az önkormányzat, hiszen a szolgáltató az erre rendszeresített zsákokban ingyenesen elviszi a házaktól a hulladékot. Egyedül az üvegeket kell a monostori telephelyre bevinni a lakóknak, ezeket aztán az önkormányzat szállíttatja el onnan saját költségén. A veszélyes hulladékokat évente egyszer lehet leadni, s hogy van is mit, bizonyítja, hogy például csak a palából 24 tonna gyűlt össze tavaly. Elszállítása közel kétmillió forintjába került a testületnek. *Ami változást jelent* ***2021-ben, hogy a lomtalanítás*** *ezúttal nem nyáron, hanem* ***áprilisban lesz.*** Március végétől már lehet jelentkezni. A szolgáltató az igénylők házától május végéig viszi el mindazt, ami feleslegessé vált, legfeljebb két köbméternyi mennyiségben. Szigetmonostor átfogó hulladékkezelési programja 2021 novemberéig tart.

Áthidalt komphelyzet Monostor partjain

A járvány okozta változások a térségben a kompközlekedést sem hagyták érintetlenül. Igaz, hogy a járműveket fuvarozók valamivel kisebb veszteséget szenvedtek el, a személyszállító kompok üzemeltetőinek azonban komoly kieséssel kellett, s kell jelenleg is számolnia a Szentendrei-szigeten, így Szigetmonostoron is.

Az iskolák bezárásának következtében sem a diákok, sem szüleik nem utaztak, így az ingázók 90 százaléka kiesett. A jegyek és bérletek után járó bevétel rendkívüli módon megcsappant, és mivel a dolgozók utaztatása miatt ritkítani nem lehetett a járatokat, az üzemeltetési költség nem lett kevesebb. Így az elmúlt évben havonta egymilliós veszteséget „termeltek” a kompok. A Szigetmonostort Szentendre központjával összekötő ***Pásztor rév*** például, ami korábban többnyire nullszaldós volt, a járvány miatt ugyancsak 2-3 milliós veszteséggel zárta 2020-at. Hasonló helyzet alakult ki a ***Göd*** és ***Monostor*** közötti révhajó, illetve a ***Pócsmegyer*** és ***Leányfalu*** között közlekedő személyszállító kompok esetében is. Az érintett önkormányzatok támogatásért fordultak a szakminisztériumokhoz, ahol minden évben írnak ki pályázatot a révek-kompok működtetésére.

A Pócsmegyer és Leányfalu között közlekedő révhajó

Az elektromos Pásztor révhajó

Ezekben szerepel, hogy amennyiben a vállalkozó ki tudja mutatni, hogy a megszokott, normál üzemeltetés mellett veszteséget termel, jogosult kompenzációra. A kiesés várható összegét azonban előre kell megbecsülni, s a pandémia első évében ez bizony szinte lehetetlen feladat volt. Még akkor is, ha a második hullám idején csak az iskolák zárták be kapuikat.

Jó hír azonban a testületek és az üzemeltetők számára, hogy a minisztériumban úgy döntöttek, az idei pályázatokban a tavalyi év veszteségeire is kérhető kompenzáció!

A változtatás Szigetmonostor számára is rendkívül fontos, hiszen a településen négy komp működik. A vállalkozók számára nyújtott támogatás segítségével viszont nem kell attól tartani, hogy a tömegközlekedés „bedől”. A kompenzációig a vállalkozók megelőlegezik a kompok működtetésének hiányzó összegét, így a két, járműveket vivő, és a két személyszállító komp továbbra is folyamatosan, menetrend szerint közlekedik majd a Szentendrei-szigeti települések partjain.

Tahitótfalu is nevezett!

Tisztítsuk meg az országot!

A fenti címmel hirdetett pályázatot az önkormányzatoknak az illegális hulladéklerakók felszámolására a Belügyminisztérium. A felhívásra Tahitótfalu is jelentkezett, és sikeres beadványával 3.6 millió Ft támogatást nyert el. Az összegből sikerült megtisztítani a Nyulasi-patak belterületi részének alsó és felső szakaszát, a 11-es út melletti, valamint a Külső-Nyulas utca – Ereszvények utca közötti szakaszt. Az elszállított hulladék összesen 240 m³-t tett ki.

Illegálisan lerakott szemét

Településünkön 2018-tól megoldott a teljeskörű hulladékszállítás, ami azt jelenti, hogy a kommunális hulladékon kívül a lom-, a veszélyes-, a szelektív- és a zöldhulladék elszállítására is lehetőség van. 2018. előtt (sajnos sokszor még ma is) az itt lakók illegálisan raktak le szemetet, építési törmeléket, ami nagymértékben akadályozza a hegyoldali csapadékvíz lefolyását. Tahitótfalu vízfolyásai közvetlenül a vízbázis védelmi területen fekszenek, vizük Natura 2000 területet érintve folyik a Dunába. A nem megfelelő hulladékelhelyezés miatt a szennyező anyagok a csapadékvízzel bemosódnak a talajvízbe, az ivóvízminőséget is károsítják, növelve az egészségügyi kockázatot. A megrekedt víz talajerózíót okoz, rongálja a támfalakat, ami hosszú távon az ott lévő ingatlanokban is kárt tesz.

Jól példázza mindezt, hogy az elmúlt években a Házaspatak mentén is meg kellett oldanunk a partfal megerősítését. Egy belügyminisztériumi pályázat keretén belül sikerült gabionfalas megoldással az ott lévő ingatlanok állagát megóvni. E pályázati lehetőség nélkül az önkormányzatnak bizonyosan nem lett volna forrása erre a munkára.

A *patakmedrek megtisztítását követően* pályázati forrásból *több tiltó tábla kerül ki*, és a testület fokozottan ellenőrzi majd a a 2020. szeptemberében újraalkotott talajvédelmi rendeletének betartását. Érdemes azt is tudni, hogy *a vízfolyásokba került zöldhulladék megváltoztatta ezen területek élővilágát. Megjelentek a vaddisznók*, melyek az illegálisan elhelyezett zöldhulladék, rothadó gyümölcs között táplálékot, búvó- és szaporodó helyet találtak maguknak. *Megjelenésük* a belterületen *a lakosok biztonság- és komfortérzetét nagymértékben befolyásolja*, önkormányzatunknak pedig jelentős költséget jelent a vadkilövés megszervezése, működtetése.

Kérem, hogy segítsék munkánkat, ***védjék környezetünket!*** Gondoljunk arra, mennyi hasznos és szép dologra lehetne fordítani az illegálisan lerakott hulladék miatt kifizetett komoly összegeket. ***Éljenek a házhoz menő zöld-, és szelektívhulladék elszállításának lehetőségével, valamint a lomtalanítási és a veszélyeshulladék gyűjtési akcióval,*** amelyet évek óta biztosítunk az itt lakók számára. Ezek idejéről a település honlapján, valamint a Községi Tájékoztatóban időben értesítjük Önöket.

Sajtos Sándor polgármester

Pályázati sikerek – látványos változások Leányfalun

A térség számos más településéhez hasonlóan Leányfalu önkormányzata is főként arra számít, hogy a község működtetésére előteremtik ugyan a szükséges összeget, de fejlesztésekre aligha jut idén. Ám a kormányzati támogatásnak és néhány sikeres pályázatnak köszönhetően saját források híján is lesznek új eredmények.

Mindjárt az egyik legfontosabb cél ***a termálfürdő*** rég várt megújulása. Az öltözők és vizesblokkok korszerűsítésére kapott *250 millió* forintos átalakítás közbeszerzési eljárása a napokban indul, s nagyjából egy hónap múlva tudható lesz a kivitelező személye. A koncepciós és látványtervek már korábban készen voltak, így az előzetes munka itt felgyorsította a folyamatokat. A második ütemben *391 millió* forintból a főépület újul majd meg. A tervek már készülnek, itt a közbeszerzés indítására valószínűleg nyáron lesz lehetőség.

A település vezetése keresi a módot, hogyan haladhatnának együtt a munkálatok, de mivel a két beruházáshoz két helyről érkezett forrás – az első ütemhez a *Magyar Turisztikai Ügynökségtől*, míg a másodikhoz a *Miniszterelnökségtől* – a folyamatok sem haladhatnak teljesen együtt.

Az azonban bizonyos, hogy a látogatók a munkálatokat követően egy sokkal korszerűbb, szebb és komfortosabb fürdőbe léphetnek majd be. Az első ütemben megújuló helyszínek mellett még egy kis wellness egység is helyet kap majd, a következő etapban pedig kétszintessé válik a megnagyobbított aula. Fent irodák lesznek, lent tágasabb terek várják a vendégeket. Ahogyan a település polgármesterétől megtudtuk, a fitnessterem itt tovább üzemel, a még kínálkozó helyekre – mintegy 600 négyzetméternyi területen – pedig vállalkozások, szolgáltatók pályázhatnak, hosszútávú bérleti szerződéssel. **Adorján András** elmondta, céljuk az is, hogy a modern öltözői részből kényelmes, kulturált módon, egy új folyosón át sétálhassanak a vendégek a termálvízhez. Amennyiben a járványhelyzet megengedné, és májusban megnyílna a fürdő, a nyári szezont az aulán át, kinti öltözők használatával le tudná „vezényelni” a vezetés. Késő őszre pedig alighanem elkészülnek az első ütem beruházásai, így azt követően már használhatják az idelátogatók az új öltözőket, vizesblokkokat és a wellnessrészleget is.

A másik, ugyancsak jelentős beruházás a ***Ravasz László Emlékház, Egyházi Gyűjtemény és Rendezvényház*** kialakítása. A nyílt közbeszerzési eljárást itt is sikerült már lefolytatni, április elejére – a Miniszterelnökségnek köszönhetően – valószínűleg a szükséges összeg is rendelkezésre áll majd, s indulhat is a munka. Elvégzésére számosan jelentkeztek, végül két nyertest is hirdetett az önkormányzat. Az M és M Kft. az épület, **a Budai Műemlék Felújító Kft.,** a kert kivitelezését fogja elvégezni. Az egykori Klein-villa teljes megújulásának szűk egy év alatt fog megtörténni.

Leányfalu – megújult – Lapja

Új helyi lap érkezik a leányfaluiak postaládájába március elején. A *Híreket Leányfalui* 1995 óta készítő *Kristály Árpád* 2020 októberében jelezte, hogy befejezi lapkiadói és szerkesztői tevékenységét. A Képviselő-testület megköszönte a főszerkesztő munkáját, szerkesztőbizottságot hozott létre és új újság létrehozásába kezdett. *Adorján András* polgármester tájékoztatása szerint sikerült egy tartalmas, esztétikus és a korábbihoz képest olcsóbb újságot előállítani. A ***Leányfalu Lapja*** havi rendszerességgel, magazinos stílusban kívánja tájékoztatni a helyi közélet és kulturális élet híreiről a lakosságot. Hozzátette: **Kristály Árpád** negyedévszázadon keresztül a település lakóinak tájékoztatásáért kifejtett tevékenységét – Leányfalu Nagyközség Önkormányzata nevében – ezúton is köszönik!

TÉR-HÍR • TÉR-HÍR • TÉR-HÍR •

40 éves a Pomázi Művelődési Ház!

Mindenre van A és B verziónk

Intenzív, eseménydús három hónap áll Nyári Darinka és munkatársai mögött. A Pomázi Művelődési Ház és Könyvtár igazgatója tavaly december 1-je óta tölti be posztját.

„Az elmúlt időszak leginkább az előkészületekről, az online programokról és az átalakulásról szólt. Nem tudunk hosszú távra tervezni, ezért szinte mindenre van A és B verziónk. Igyekszünk folyamatosan alkalmazkodni az aktuális helyzethez, kapaszkodókat találni, és keresni a megvalósítható programokat. Alapvetően pozitív személyiség vagyok, ezért próbálok mindenben valami jót találni. Leginkább arra tanított meg ez az év, hogy tanuljunk meg alkalmazkodni, s hogy ne ragaszkodjunk bevett szokásainkhoz. A művelődési házat is ennek szellemében próbálom igazgatni, vagyis a bizonytalanság helyett inkább arra koncentrálok, hogy mire megnyithatunk, legyen számtalan remek programunk, no és szép tereink! Idén ünnepeljük a központ 40. születésnapját, ez az év már csak ezért is egy új korszak kezdete.

A terveim megvalósításához szükségem volt egy erős, összetartó csapatra, ami némi változtatással és új munkatársak felvételével februárra ki is alakult. A legfontosabb szempont az volt, hogy különböző területeken erős, kreatív és szakértő embereket válasszak.

A művelődési ház hivatalos megnyitója 1981. május 1-jén volt, s mi szerettünk volna idén májusban egy igazi, majálisos születésnapi programot. Ez úgy tűnik nem lesz kivitelezhető, ezért igyekszünk egyelőre kisebb, online rendezvényeket szervezni. Archív felvételeket próbálunk összeszedni, számos előkészületet teszünk, hogy méltó módon emlékezhessünk meg az évfordulóról.

Ablak Galéria a fotópályázatunkra érkezett képekből – a zárva tartás idejére

A későbbiekben – ha a helyzet engedi – jó lenne ***gyereknap***ot szervezni. A civil szervezetek és minden más partnerünk is „ugrásra készen” áll. ***Színház létrehozása*** is a tervben van, a bemutatókhoz a *Déryné* és a *Köszönjük Magyarország* program nyújtotta *lehetőségekkel* is igyekszünk élni. Terveink közt szerepelnek ***nyáresti programok***, de meghirdettünk egy ***online vers- és mesemondó versenyt*** is, amelyre 35 csodálatos videó érkezett. ***Online fotópályázatot is kiírtunk,*** ezt *minden évszakban megtesszük* majd, így ***Pomáz négy arca*** *megjelenhet belső tereinkben*. A művelődési ház új munkatársai több programot is megálmodtak, amelyeket ők tartanak majd, például:, *önfejlesztő csoport kismamáknak és anyukáknak, érzékenyítő baba – mama kórus, filmklub programok, művészetterápiás csoport, kertmozi.* A ***könyvtárunk – Benkovics Zita*** *vezetésével* – ***online katalógussal*** jelenleg is ***vár***ja az érdeklődőket, kölcsönözni vágyókat.

A sok újdonság mellett a legfontosabb változás a ház életében talán mégis az, hogy sok év után végre ***lesz egy állandó kávézónk.*** Hiszem, hogy ezzel az új térrel, és a *Kell egy hely Kft.* csapata segítségével még inkább a város közösségi életének motorjává tud válni a művelődési ház.

Az elmúlt időszak teljesen átrendezte a kulturális és közösségi életet, ennek ellenére úgy látom, hogy a sok-sok rossz mellett valami jót is hozott ez az időszak. Az emberek valósággal kiéheztek a közösségi életre, a megváltozott szokások miatt pedig egyre nagyobb az igény a helyi, biztonságos programokra. Úgy hiszem az elkövetkezendő időszakban, – akár még években is – ezeknek a rendezvényeknek sokkal nagyobb létjogosultságuk lesz. *Bárhogyan is alakul, hinnünk kell a jövőben, mert ez ad nekünk erőt, s ezért nem adjuk fel!”*

Nyári Darinka, igazgató

Jó dolog ilyenkor a technika, az online tér, ez az ember alkotta világ. Legalábbis annyira, amennyire az ember jó. Szóval is-is. De azért nem helyettesíti – szerencsére még – azt a másik, azt a valódi világot, amire várakozással, vágyakozással, és kis túlzással már-már nosztalgiával gondol vissza az ember. De visszakívánkozunk Isten teremtette kis világunkba! Ahova való az ember: élő közegben, élő közösségben lenni, meglapogatni a barátokat, átélni a zene és a színház varázsát. Báli hangulatban táncolni, mulatni, vagy meghitten, valami kerthelyiségben, saját kis asztaltársaságunkban, minden pogány felhang nélkül, emberi méltóságunk szigorú őrizete mellett „Bacchusnak áldozni”. Örülni emberi létünknek, egymásnak, az élőszó guruló, színes gyöngyeinek, az áradásnak, a találkozásnak.

Az idei nyár más lesz

Szervezőként is így készül az ember lélekben, így készülünk Dunabogdányban az idei szezonra. Nézzük a híreket, jól értesült emberek el-elejtett morzsái után nyúlunk éhesen, de voltaképpen az a biztos csak, hogy semmit sem tudhatunk. Rendezvényszervezőként ilyenkor az egyik stratégia, hogy az ember vár, a másik, hogy úgy készül, mintha csak valamely békeévet taposnánk. Mi az utóbbi mellett döntöttünk.

A kultúra nem lehet karanténban!

Odakinn a járvánnyal hadakoznak az emberek. Ki a frontvonalban életéért és életekért, ki begubózva, ki egzisztenciális pengeélen táncolva, ha már táncolni máshogy nem lehet… Idebenn, ha kell, elég egy gombnyomás, és máris megnyílik a világ…

Benti tömegrendezvénnyel nem számolunk, legalábbis az év első felében. A Művelődési Ház Rendezvényterére alapozzuk az idényt. A tavasz és nyár programjait illetően bízunk abban, hogy Pünkösdkor nemcsak a bazsarózsa nyílik, nyílhat. Az ünnep hétvégéjén (***május 22-23.)*** **kétnapos fúvószenei rendezvénnyel** kezdjük meg a szezont. Június közepén a fiataloknak adunk alkalmat a szabadtéri szórakozásra, egy több DJ-t felvonultató fergeteges bulival. A júniust hagyományos színházi hétvégénkkel, a **Thália Bogdányban nyaral** című rendezvényünkkel zárjuk ***(június 26-27.)*** Az alkalom szombati napján **Lakjon jól a falu!** címmel gasztrosokadalom lesz, helyi főzőcsapatokkal és közreműködőkkel, valamint – terveink szerint – a Harmadik Figyelmeztetés színészzenekar koncertjével. Vasárnap az **Egy apró kérés című** darab kerül színre (Orlai Produkció) Szávai Viktória, Járó Zsuzsa, Debreczeny Csaba, Mészáros Máté szereplésével. ***Július 17-én*** **Péterfy Bori és a Love Band** koncertezik, ***július 24-én*** a délelőtt a gyerekeké a **Holló meseszínház**zal, este pedig a **Besh-o-drom** játszik. ***Augusztus 6-8***-ai hétvégéje a búcsú nálunk. Terveink szerint **komolyzenei koncerttel**, **nemzetiségi előadással**, hagyományos esztergomi **hajókirándulással**, valamint Szimfonikus Zenekarunk és könnyűzenei előadóink közös fellépésével, **tematikus est**tel ünnepeljük meg.

Amint bent is nyithatunk, visszatérhetnek alkotó közösségeink a Művelődési Ház falai közé, zenekarok, együttesek, csoportok, színjátszóink kezdhetik meg a felkészülést. *Amikor a kiállító terem is megnyílhat*: több elmaradt tárlatot rendezünk meg, amint csak lehet.

Ha. Ha minden úgy alakul. A bölcsnek, ha valamire nincs ráhatása, szorongató aggodalma mindjárt valamiféle nyugalommal is párosul. A Duna mellett lakó embernek megszokott dolog és alapélmény a kényszerű bölcsesség, hogy bármikor keresztülhúzhatja valami a számítást. De bízunk abban és kívánjuk, hogy minden a legjobban alakuljon!

– ***És hogy mi lesz addig?*** A várakozás izgalmán túl az online megjelenés. Ebben az évben „mindannyiunk szeretett tanárával”, Tantóval ***(Varsányi Viola)*** több irodalmi zenés műsort is készítettünk a Danubia Televízió segítségével. A Kedvenc költőink címmel, valamint a *Magyar Szépprózа Napjára* készült műsorok után tervben van egy *Pilinszky emlékműsor* is a zeneiskola tanárainak ötletéből, a FAKULT Egyesület színjátszóival közösen. Ám ha sokáig marad még a zár a Kultúrházon, akkor *Weöres-est és trianoni emlékműsor* is lesz. Ha lepattan a zár, akkor élőben a tisztelt közönség előtt.

Addig is kitartás! Mi igen, de a kultúra nem lehet karanténban!

Liebhardt András
művelődési ház igazgató

2020 egy érzelmi-szakmai hullámvasút volt

Az maradt változatlan, hogy minden változik

Ahogyan az élet gyakorlatilag összes területén történt, úgy a Kós Károly Művelődési Ház működését is felforgatta a koronavírus-járvány, illetve a nyomában járó szigorú rendelkezések és korlátozások. A lehetőségekről és kiutakról Benkó Attila igazgató beszélt lapunknak.

„Mi a 2020-as évnek ugyanolyan lelkesedéssel vágtunk neki, mint a korábbiaknak is. Tervekkel, elképzelésekkel, ötletekkel, felkészült, tettre kész csapattal. Aztán fokozatosan jöttek a hírek. Először külföldről. Sejtettük, hogy a járvány el fog érni bennünket is, azt azonban nem gondoltuk, hogy ilyen mértékben fogja befolyásolni egész életünket és munkánkat. Mi közösségépítéssel, rendezvények lebonyolításával foglalkozunk, ezek emberi kontaktusokon alapuló tevékenységek. Úgyhogy el kellett kezdeni az újratervezést, aztán végül az egész évünk erről szólt. Próbáltuk kitalálni, hogyan tudunk működni. Új készségeket és képességeket fedeztünk fel, szakmailag és emberileg is új tapasztalatokkal gazdagodtunk.

Már most látszik, hogy az előzőhöz hasonlóan a ***2021***-es év ***sem lesz szokványos***. Sok minden változik – így nekünk is változni, alakulni kell. Tavaly az volt a legnagyobb kihívás, hogy kitaláljuk, hogyan tudunk egyáltalán bármilyen funkcióban működni. Sok kulturális szolgáltató volt kénytelen teljesen bezárni a kaput, mert nem sikerült megtalálni a módját hogyan tudjanak működni, ha megváltozott keretek között is. Nekünk is ki kellett találni, hogyan használjuk az épületet és a technika vívmányait úgy, hogy minden kolléga érezze, szükség van rá, hogy egy ilyen helyzetben is nagyon fontos és értékes a munkája.

Így alakult, hogy egyrészt segítettük az önkormányzatot azzal, hogy diszpécserközpontként működtünk, hiszen ehhez adottak nálunk az informatikai feltételek. Időközben az is kiderült, hogy valójában mennyire szükséges volt ez a tevékenység, hiszen közel 60 fős segítő csapatot koordináltunk. Kapcsolatok épültek vagy mélyültek el, például a Családsegítővel, a Karitásszal vagy az Idősek Klubjával. E tekintetben kifejezetten szociális feladatot láttunk el, ami éppen azért tudott a gyakorlatban is jól működni, mert valójában a közösségszervezés révén szerzett metódusokat és tapasztalatokat ültettük át egy új környezetbe és feladatrendszerbe. Másrészt kicsit elmélyedtünk az online lehetőségek világában, ami bizonyos szempontból szokatlan terep egy közösségi jelenlétre apelláló intézmény esetében, de sok jó és izgalmas megoldást és lehetőséget ismertünk meg és használtunk fel. Aztán persze, ahogy lehetőség nyílt, azonnal reagáltunk és teremtettünk közösségi alkalmakat, hiszen azért nekünk mégiscsak ez a hivatásunk, ez az életünk.

Remekül sikerült például a nyári jótékonysági táborunk, ami nagy ajándék volt sok család számára, ráadásul úgy, hogy különlegességét éppen a pandémia adta, hiszen sok család került nehéz helyzetbe a járvány miatt.

Tavasszal nagyon nehéz volt*, állandóan értelmezni kellett a jogszabályokat.* ***Ősszel már külön címkézték a közművelődést,*** *a könyvtárakat, ahhoz már könnyebb volt igazodni. Összefoglalva lényegében egy érzelmi-szakmai hullámvasút volt a 2020-as év, de pozitív hozadéka is volt.* Sok rendezvényt, koncertet kellett lemondani. A forrásteremtésnek azonban van egy másik fontos pillére, a pályázatok. Nekünk sok pályázati kötelezettségünk lévén, ezeket is mind újra kellett gondolni, hogyan lehet őket megvalósítani vagy átütemezni.

Nagy kihívás lesz 2021 is, biztos, hogy a mi feladatunk és felelősségünk is még nagyobb lesz, hiszen érezhetően fogynak a személyes lelki tartalékok. Tavaszra sok embernek már tényleg létkérdés lehet az, hogy élő kontaktusai legyenek, közössége, társasága. Ugyanakkor az változatlan tavaly óta, hogy minden folyamatosan változhat. – Nem tudjuk egy esetleges nyitásra, enyhítésre hogyan reagálnak a közösségek, a művészvilág, a partnerek mindamellett, hogy nagyon várunk, vágyunk is rá. Ki maradt talpon, ki nem, hogyan alakulnak majd a költségek? Hogyan gondolkodnak majd a meghívható vendégek? Olcsóbb árakkal számolhatunk, mert a lényeg, hogy menjenek a dolgok, vagy éppen magasabb tarifák lesznek a korábbi kiesések miatt? – Ez mind nyitott kérdés még, de terv és ötlet mindig sok van szerencsére. A lényeg, hogy legyenek meg a keretfeltételek és legyen lelki – szellemi muníció, ezt kell szem előtt tartanunk 2021-ben is!

(Forrás: Kalászi Hírmondó)

Jövőbenéző tervek Szentendrén

Nehéz feladatot vállal magára idén a 2007-ben alapított, és azóta számos sikeres és kultúra-böjtös időt is átélt Szentendrei Kulturális Központ Nonprofit Kft.Szentendre egyik „csúcs intézménye” anno a Szentendrei Teátrumot, s a Dunaparti Művelődési Házat olvasztotta magába, hogy a P’art Mozival kiegészülve, a Szentendre és Vidéke gazdájaként a város szellemi életének egyik formálója legyen.

Mint alapító okiratukban olvashatjuk, az önkormányzatokról szóló törvény alapján azoknak a kulturális közhasznú tevékenységeknek a gazdája, s olyan közfeladatokat lát el Szentendrén, amelyekről a helyi önkormányzatnak kell gondoskodnia. Gyakorlatilag a könyvtári és múzeumi szolgáltatásokon kívül – azt a *Hamvas Béla Könyvtár* és a *Ferenczy Múzeumi Centrum* látja el – szinte minden kulturális szolgáltatásért felel.

Korábbi, országos hírű előd-intézményeinek köszönhetően a Szentendre hírnév, brand egyik megteremtője a társaság, amely most valóban nincs könnyű helyzetben. Hiszen a 2021-es városi költségvetésben az egyik legnagyobb áldozatot a kft-nek kellett vállalnia. A város ez évi büdzséjéből a tavalyi 250 millió forintos összeghez képest 157 millió áll rendelkezésükre, ennyiből kell megoldaniuk sokrétű feladataikat. Ez pedig már csak azért is nagy kihívás, mert olyan tradíciók örököse a Kult Kft., mint a ***Szentendrei Teátrum***, amely harminc évig a magyar nyári színházak egyik állócsillaga volt. De örököse és jelenlegi szervezője a ***Szentendrei Nyaraknak***, ***Tavaszi Fesztiváloknak***, az ***Ister napoknak*** és még vagy tucatnyi olyan programsorozatnak, amely tízezreket csábított városunkba. Most, a korábbi költségvetések töredékéért kell az események sikeres gazdájának lennie.

A Dunaparti Művelődési Ház

Ez évi beterjesztett, de még el nem fogadott üzleti tervében az intézmény a küldetéséről így fogalmaz. *„Jellegétől és szakterületétől függetlenül a Szentendrei Kulturális Központ kultúraközvetítő területek közös missziója a működési területén és környékén élő lakosság megszólítása, a helyi történeti, művészeti, kulturális értékek közvetítése, a helyi identitás-tudat és a lokálpatriotizmus erősítése, a szabadidő tartalmas eltöltésének, az egész életen át tartó ismeretszerzés lehetőségének, valamint a kulturált szórakoztatás formáinak és kereteinek biztosítása. Fontos feladatunk a rendezvényeken keresztül a város arculatának megőrzése, építése, a hagyományok tisztelete, a város múltjának köztudatba építése.”* – Amely a polgármester online testületi ülésen elmondott bevezető előadásában elhangzottak szerint a gyakorlatban azt jelenti, hogy: ***„az önként vállalt feladatok közül az itthon és külföldön is ismert kulturális értékeinket és hagyományainkat megtartják. Szeretnék a város imágóját emelni és turisztikai vonzerejét növelni. Természetesen lesznek nyári teátrum előadások, a korábbinál visszafogottabban ugyan, fesztivál program is. Amelyben, a Szentendre Éjjel-Nappal, Szentendrei Jazz és Bornapok az advent és szilveszter lesznek zászlóshajóink.”***

A Kult Kft. üzleti terve azonban ennél sokkal gazdagabb. Lesz például 2021-ben Szentendrén ***Országos Táncháztalálkozó***, ***Elektronic fesztivál***, de ***Szentendrei Gyereknap*** (Lurkócia) is, mint ahogy folytatódik a járvány idején is sikeres ***Kultszerenád*** és más programok. S bár a költségvetési megszorítások miatt talán kisebb lesz a programkínálat mint korábban, a társintézményekkel, a Közlekedési Múzeumtól a Skanzenig, a Szentendrei Baráti Körtől a nyugdíjas klubokig, vendéglőkkel, civil szervezetekkel, magánkezdeményezésekkel, az egyházak és nemzetiségi önkormányzatok nyilvános kulturális programjaival kiegészülve ez az év sem lesz eseményben szegény Szentendrén.

(B.Gy.)

Online mozdulatművészet

A Duna Táncműhely és a budakalászi Kós Károly Művelődési Ház immár 17 éve szervezi a Kalászi Kortárs Tánctalálkozót, amelyet 2020-ban a koronavírus-járvány miatt nem tarthattak meg a hagyományos módon. Az esemény azonban nem maradt el, a virtuális térbe költözött.

A fesztivál célja a helyzethez alkalmazkodó forma ellenére változatlan: a hagyományos néptáncból és népzenéből inspirálódó kortárstánc koncentrált bemutatása. A programban – a megszokott módon – szerepel gyermek- és felnőtt bemutató, beszélgetés és koncert. A gyerekközönség két alkalommal is láthatja az Álom, álom, kitalálom című előadást, ami osztályok számára és családi programként is elérhető lesz. A Duna Táncműhely egyik legsikeresebb darabja, A tizedik vőlegény szintén kétszer lesz látható. Az előadást beszélgetés egészíti ki, amelynek apropóját a húsz éve bemutatott produkció, valamint a 2021. február végén (online) debütált „A tizedik menyasszony” új előadása nyújtja. A meghívott vendégek a rítusok mai továbbéléséről és jelentőségéről, azok (tánc)művészetben való megjelenéséről beszélnek majd. A virtuális találkozó valódi különlegességének számít a Pillanatok című gála közvetítése, amelyben az érdeklődők a Duna Táncműhely elmúlt húsz évének előadásaiból láthatnak válogatott koreográfiákat (www.dunatancmuhely.hu).

Az online találkozó támogatói a Nemzeti Kulturális Alap, az Emberi Erőforrás Minisztériuma, a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár, valamint a SÍN Kulturális Központ.

Csilingel a gyöngyvirág

Diákalkotók IX. Országos Tűzzománc Pályázata

A fenti címmel hirdet ***online pályázatot*** Tahitótfalu önkormányzata és a Tegyünk Együtt Tahitótfaluért Alapítvány az ország általános és középiskolásainak iskolatípustól függetlenül, valamint iskolákban, művelődési házakban, gyermekházakban és más intézményekben működő tűzzománc műhelyek tagjainak, közösségeinek. ***A pályázat témája*** a *természet szeretete, dallamos egyszerűség* **Zelk Zoltán** *verseiben és meséiben, akire idén emlékezünk*, **halálának 40. évfordulóján.** ***Mottó*** *Zelk Zoltán: Csilingel a gyöngyvirág* című verse:

„Táncra perdül a sok virág,
Illat száll a légben,
Őrt állnak a gesztenyefák,
Illemtudón, szépen.
A szellő is megfürdik
A virágillatban,
S arra ébredünk fel reggel
Napsugaras nyár van!”

Minden egyéni alkotó vagy alkotóközösség egy művel, vagy legfeljebb 5 tételből álló sorozattal pályázhat. A pályaművek képek, zománccal díszített plasztikák vagy dísztárgyak lehetnek. A szervezők csak más pályázaton még nem szerepelt alkotást fogadnak el. *Az értékelés négy korcsoportban történik:* I.:6-8 éves korig; II.: 9-11 éves korig; III.: 12-14 éves korig, IV.: 15-18 éves korig.

A pályázati munkákról a szervezők 1 db nagy felbontású, részletgazdag, színhelyes fényképet kérnek jpg formátumban, maximum 3 MB fájl méretben. A kép hátoldaláról is képet kell küldenie a jelentkezőknek, itt fel kell tüntetni az alkotás címét, valós méretét, a pályázó nevét, életkorát, lakcímét, illetve a műhely vezetőjének nevét, valamint a műhelynek otthont adó intézmény nevét, címét, telefonszámát. A háromdimenziós alkotásokról 2 db képet vár a zsűri, és szintén egy, az adatokat tartalmazó képet.

A fényképek elnevezésénél fontos szempont a beazonosíthatóság, ezért szerepelnie kell benne a gyermek nevének és iskolájának, pl.: kissjuliannadoboisk1, kissjuliannadoboisk2 (1 előlap, 2 hátlap). Ha egy alkotó több alkotással nevez, a név mellett sorszámmal kell jeleznie azt, pl. kissjulianna1doboisk1, kissjulianna1doboisk2. A beküldő intézmény vagy alkotóközösség mellékeljen listát e-mailben a pályázókról és alkotásaikról.

A pályaműveket szakmai zsűri értékeli. A biennáléra ***előzetes jelentkezést várnak a szervezők 2021. március 18-ig*** a tahitotfalutuzzomanc@gmail.com e-mail címre. A pályaművek beérkezési határideje: **2021. május 14**. A fényképeket és a pályázati alkotások listáját szintén a fenti e-mail címre kell küldeni. Minden beérkező nevezésről visszaigazoló e-mailt kapnak a jelentkezők. Nevezési díj nincs. A pályaművek és a zsűrizés eredménye ***2021. június 1-től megtekinthető*** a www.tahitotfalu.hu/tuzzomanc linken. Az online díjátadás időpontja: ***2021. június 1. 16 óra***. www.tahitotfalu.hu/tuzzomanc. A díjakat az iskola, illetve a műhely címére postázzák a szervezők június 10-ig.

További információt kaphatnak az érdeklődők ***Béres Gabriellától a*** *0630 337 5527, Németh Juliától a 0630 923 2920 és Kubanek Istvántól a 0630 349 4632-es telefonszámon, valamint a faluhaz@tahitotfalu.hu.címen.*

Itt a harmadik dimenzió

A Pomázi Ifjúsági Fúvószenekar tehetségfejlesztő programjában, a 3D projekt részeként nyomtatott makettekből rendezték meg innovatív kiállításukat a fúvós fiatalok. Céljuk az volt, hogy ebben a bezártságban is „utazhassanak” a zeneiskolások. A diákok két héten át találkozhattak a világ ikonikus építményeivel a **Teleki-Wattay Művészeti Iskola** Kamaratermében. *Negyven jelentős épülettel ismerkedhettek* a gyerekek, emellett munka közben *látható volt a 3D Craftbot nyomtató* is. Az információs táblákon lévő QR-kódok beolvasásával számos tudnivaló vált elérhetővé az épületekről és a 3D technológiáról.

A kiállításon a rézfúvós tanszakon immár öt éve tartó *kísérleti programba is betekinthettek* az érdeklődők. A pomázi fúvósok májusban részt vesznek a *3D Akadémia workshopján* is, ahol a téma a 3D képalkotás/szkennelés lesz. A projekt a ***Nemzeti Tehetségprogram támogatásával*** valósult meg.

A Szentendrei Könyvklub új kiadványa

Kaláz parazsa

Milosevits Péter új könyvének, a *Kaláz parazsának* a bemutatója *március 18-án, csütörtökön 18 órától* lesz Szentendrén, a főtéri Líra-Könyvesboltban. Az élő közvetítés követhető lesz a Szentendrei Könyvklub Facebook-oldalán, illetve YouTube-csatornáján.

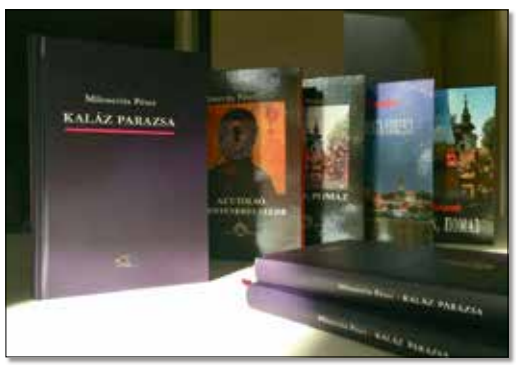

A szereplők hosszú sorában ott találjuk X anyót, az utolsó kalázi boszorkányt, Rózsa Romát, a török háremhölggyé avanzsált cigánylányt, Kostanát, a híres vranyei énekesnőt, az öreg Sungyált, a hangszerén ördögien játszó tamburást, a Teátrális Szerbek amatőr színtársulatát – és még sokakat, akiknek az emlékezetét már csak a szerb temető fejfái őrzik. A cselekményt regényes epizódok tarkítják, például Héla, az artistanő és Mitkeres, a bonviván szerelmének története.

Milosevits Péter Budakalászon született, régi szerb családban. Több évtizeden át az ELTE-n tanított. Megírta a szerb irodalom történetét egy meglehetősen rendhagyó hangvételű könyvben, miközben irodalmi műveket is publikált, főleg Szerbiában.

Mostanában ez utóbbiak magyar változatán dolgozik, emellett műfordítással foglalkozik. A *Kaláz parazsa* immár a harmadik magyarul megjelent regénye, melyet megelőzött a *London, Pomáz* és *Az utolsó szentendrei szerb kötete*.

Dunakanyar

– a Kávéfőző és a Vendég –

Éppen egy évszázaddal ezelőtt született **Karinthy Ferenc,** aki évtizedeken át Leányfalun élvezte nyaranta a Dunakanyar szépségeit és a kajakozást. Egyik ismert műve is „ide íródott”. A Dunakanyar című kétszemélyes darab ma is aktuális, hiszen két emberről szól, aki keresi önmagát, keresi a boldogságot, a társat, mert ebben a rohanó világban nincs idő semmire. **Póka Éva,** a leányfalui Szekér Színház vezetője azonban módot talált rá, hogy a darab és közönsége társra találjon egymásban.

„A járvány idején az online színház az egyetlen lehetőségünk kultúrát közvetíteni. Igen ám, de hol adjuk elő? Hol vegyük fel? Úgy éreztem, ez a hely csakis a Váci Dunakanyar Színház csodálatosan felújított épülete lehet. Felkerestem őket, és a gondolat már percek múlva a megvalósulás felé haladt… Igaz, hogy Karinthy ezt a darabot két, 30-40-es éveit taposó emberre írta, ám úgy gondoltam, áttehetnénk – persze szövegváltoztatás nélkül – az 50-60-as éveiben járó nőre és férfira. A 70 perces darab lényegét szerettem volna mindössze 40 percben érvényesíteni, a dramaturgia gyengítése nélkül. A történelmi aktualitás helyett, inkább az emberi kapcsolatok mélysége felé tereltem a mondanivalót. Felkértem a Madách Színházból színésztársamat, *Kautzky Armandot,* olvassa el a darabot. Még aznap jött a visszajelzés, hogy elvállalja a férfi szerepét. A gördülékeny kamerapróba után szintén gördülékeny felvétel következett, a darabot a váci Dunakanyar Színház ifjú művészeti vezetője, *Molnár Bence* rendezte. Így született meg az első koprodukció a Váci Dunakanyar és a leányfalui Szekér Színház jóvoltából és támogatásában. Köszönjük az önkormányzat, a Faluház és Ravasz László Könyvtár nevében is!”

A Váci Dunakanyar Színház – ES TV Facebook oldalán látható felvételen két nagyszerű színész – a Kávéfőzőnő: ***Póka Éva*** és a Vendég: ***Kautzky Armand*** – játékát láthatják az érdeklődők.

Március 15. – online

Közelgő nemzeti ünnepünkön a Szekér Színház **A forradalom előestéje** című emlékműsorát mutatja be, melyet a Leányfalu TV Facebook oldalán nézhetnek meg március 15-től. A színdarab ***Petőfi Sándor*** és ***Szendrey Júlia*** szerelmes levelezését jeleníti meg. Emellett *megtudhatjuk, hogyan készülnek a forradalomra, hogyan születik meg a Pilvaxban a 12 pont, s Vajda, Klauzál, Irinyi és Jókai vitájának is tanúi lehetünk.*Természetesen elhangzik a *Nemzeti dal* is, melynek zenéjét *Rossa László* írta, az előadáson pedig fia, *Rossa Levente* (a Tabulatúra régizene együttes tagja) adja elő hegedűn. A szereplők: ***Deák Fruzsina*** koboz művész, szabadfoglalkozású színész és ***Hompok Tamás*** a Madách Színház művésze. A darabot szerkesztette és rendezte: *Póka Éva.*

A lélekpendítés napja

„A számtani, fizikai, biológiai képletek kulcsot adnak a világmindenség törvényeihez, de a törvényekkel élni is tudnunk kell! Emberül élni: a „vox humana” igéivel az ajkunkon.” (*Fábián Zoltán: Mesterek és kapcsolatok*

Olvasó Népért mozgalom, Olvasótáborok – többen emlékeznek még a **Fábián Zoltán** író által indított országos kezdeményezésre, melyet ő „lélekpendítésnek” nevezett. Ezelőtt 95 évvel, 1926. január 30-án, Nyíregyházán született a József Attila-és SZOT-díjas író. Tragikus körülmények között, autóbalesetben hunyt el, 1998. május 2-án.

Fábián Zoltán 1955-től haláláig volt Leányfalu hűséges lakója a Kálvária utca 8. szám alatt. Itt írta regényeit, elbeszéléseit, ide kötötte Móricz Zsigmond emléke, otthonuk élénk irodalmi és társasági színhellyé vált. Az Írószövetség titkáraként innen irányította, szervezte a vidék irodalmi közéletét, a vidéki írócsoportok és szerkesztőségek tevékenységét, az Olvasó Népért és az Olvasó Tábor mozgalmat.

Célja főként a fiatal tehetségek támogatása, jövőbe vetett hitének erősítése volt. Nemcsak Magyarországot járta végig, de gyakran látogatta a szomszédos országokban élő magyar kisebbségeket is. *Kamarás István* utólag „rendszerziláló alternatív művelődési formának”, „sajátos közművelődési innovációnak”, igazi hungaricumnak titulálta az olvasótáborokat.

Fábián Zoltán az ötvenes évek elején fellépő új írónemzedék tagjai közé tartozott. Zeneszerzőnek készült, tanulmányait azonban később abbahagyta. Írásaiban a modern világban élő ember érzelmi életének elsivárosodását, a kisemberek drámáit és örömeit fogalmazza meg szép magyarsággal, érzékletes stílusban.

A.F.Bian álnéven *Kulin György* (Q.G.Lyn) csillagásszal közösen írt tudományos fantasztikus regényeket: Üzen a nyolcadik bolygó, Az ellentmondások bolygója.

Fábián Mária, az író húga, a dunabogdányi általános iskola nyugalmazott tanárának kezdeményezésére jött létre a **Fábián Zoltán Alapítvány.** Mária 25 éve rendezi meg az író születésnapján, a dunakanyari általános iskolások számára a **Fábián Zoltán mese- és prózamondó verseny**t. A 26. verseny a vírushelyzet miatt sajnos elmaradt. Emlékezésül olvassunk néhány oldallal többet, mint általában!

Bedő Szilvia

Móricz és…

A Magyar Kultúra Napján, ezzel címmel indult útnak egy kültéri kiállítás, melyet *február közepéig Tahitótfaluban lehetett megtekinteni.* A tárlatot, amely a Leányfaluhoz, a Dunakanyarhoz ezer szállal kötődő író életét mutatja be, február 18-tól a szigetmonostori Faluház külső kerítésén láthatják az érdeklődők. Kurátora ***Prof. Dr. Szilágyi Zsófia***.

Az irodalomtörténész, a kor egyik legjelesebb kutatója és népszerűsítője rendkívül érdekes, közérthető anyagot állított össze, amely valóban megszólítja az arra sétálót, az „utca emberét” korabeli dokumentumokkal, színes hírekkel, idézetekkel, rövid anekdotákkal.

A 17 tablóból álló kiállítás rendhagyó módon dolgozza fel Móricz Zsigmond alakját, sem kronológiát, sem írói pályaszakaszokat nem követ. A tablók címei: Móricz és …az évek, …a falu, …Erdély, …a kisváros, …a Monarchia, …a nyár, …a házasság, …a sport, …a rokonok, …Budapest, …a népszerűség, …az érettségi, …Ady, …Karinthy, …a színház, …a pénz, …az utazás.

A *Szigetmonostor Faluház* kerítésén végighúzódó utcatárlatot ***március közepéig*** tekinthetik meg az érdeklődők.

High Tech Suli Kalászon

Húszmilliós támogatást nyert a **Szentistvántelepi Általános Iskola** egy új digitális tanterem létrehozására és felszerelésére. A iskola 2020 decemberében indult, s szerepelt sikeresen a High-Tech Suli pályázatán, amelynek célja, hogy segítse az oktatási intézményeket a digitális eszközökkel támogatott pedagógiai program kialakításában.

A magyar oktatásban is jelentős szerephez jutott a digitális tanrend az elmúlt egy évben, az intézményeknek pedig nagy kihívás volt átállni az új rendszerre. A most nyert eszközök azonban már a 21. századi oktatás alapjaival ismertetik meg a diákokat és tanárokat, hangsúlyozta ***Németh Rita***. A Telepi iskola megbízott vezetője elmondta, az elnyert eszközökkel kapcsolatban az intézmény oktatóinak át kellett gondolnia, vajon saját szakterületükön hogyan hasznosíthatnák legjobban a lehetőségeket. A pályázatban ugyanis benne áll, hogy nem pusztán egy informatikai fejlesztésre nyertek lehetőséget. A kapott eszközökkel olyan digitális tanterem jöhet létre, amelyben a gyerekek bármelyik tantárgyhoz be tudnak csatlakozni, illetve önállóan tudnak dolgozni.

A sikeres pályázatnak köszönhetően az iskola 24 iskolapadot és széket, 25 laptopot, nyomtatót, mikrofont, webkamerát és digitalizáló táblát kap, s az új terem festése és dekorálása is megtörténik. A pályázat három pedagógus felkészítését, mentorálását is biztosítja. A tanárok öt hónapon át heti egy alkalommal tanulhatják az új technikai eszközök használatát és módszertanát.

(*Kalász TV*)

Jövőre megépülhet Budakalász új óvodája

A budakalásziak régóta várnak arra, hogy megoldás szülessen az óvodai csoportok zsúfoltságára, és ismét legyen óvoda az Ófaluban. Az előzetes tárgyalások eredményeként az *Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága* tavaly szándéknyilatkozatot tett, hogy – önkormányzati feladatot átvállalva – óvodát épít és üzemeltet Budakalászon. Sikerült megállapodni a szomszédos telek tulajdonosaival is, így már rendelkezésre áll a szükséges terület: tágas, modern, négy csoportos óvoda épülhet az elbontott Vasút sori óvoda helyére. A tervpályázatra hat építészirodát hívott meg az önkormányzat, a pályaműveket egy óvodapedagógussal kiegészített bírálóbizottság fogja értékelni.

Az óvoda felépítéséhez szükséges több mint 600 millió forintos beruházás azonban túlmutat a város teherbíró képességén. Évente átlagosan 200 millió forintból valósulhatnak meg különböző fejlesztések, beruházások a településen. Így, ha saját erőből kellene megépíteni az óvodát, 3-4 éven keresztül minden saját forrást ebbe kellene forgatnia az önkormányzatnak, nem épülhetne egyetlen méter járda vagy egy gyalogátkelőhely sem.

A városvezetés ezért tavaly tárgyalásokat folytatott ***Erdő Péter bíborossal*** és az Esztergom-Budapesti Főházmegye Katolikus Iskolai Főhatóságával (EKIF), melynek eredményeként megépülhet az új óvoda. Az önkormányzat vállalta, hogy biztosítja a szükséges telket és elkészítteti az új épület terveit, az EKIF pedig finanszírozza az épület kivitelezését, melyhez mintegy 638 millió forintot különítettek el.

A téma kapcsán lapunk arról kérdezte ***Péterffy Gábort***, vajon miben lesz más az egyházi fenntartású óvoda, illetve megépítése mit jelenthet az önkormányzat és az óvodaválasztó szülők, gyermekek számára? A Polgármesteri Hivatal kabinetfőnöke válaszában hangsúlyozta, az óvoda a kalászi gyerekeknek épül, s noha a hitélet, a katolikus ünnepek megismerése, megtartása bizonyára része lesz a kicsik mindennapjainak, a jelentkezésnek nem feltétele a templom látogatása. Az új intézményen kívül a településen további 19 óvodás csoport működik az önkormányzat fenntartásában, így a szülők eldönthetik, hová szeretnék gyermekük felvételét kérni.

Az intézmény kiviteli tervei már készülnek, s ha minden az elképzelések szerint halad, ebben az évben elkezdődhet a munka. A kicsik várhatóan jövő ősszel vehetik birtokba az új óvodát. (Forrás: www.budakalasz.hu)

A Petzelt Művek nem pihen

A szentendrei Petzelt József Technikum és Szakképző Iskolában március első hetében fogadjuk **alkalmassági vizsgálatra** a hozzánk jelentkező nyolcadik osztályosokat. A központi eljárásban a januári, írásbeli felvételi nap után most szóbeli meghallgatást szervezünk a középiskolák a jelentkezők számára. A Petzeltben azonban – a szakmai képzések okán – egy beszélgetés során egészségügyi és pályaalkalmassági vizsgálatot is tartunk. A következő hetekben lehet még módosítani a jelentkezési lapon a megjelölt középiskolák sorrendjén, a végleges felvételi lista pedig április közepén kerül nyilvánosságra.

Öröm és sikerélmény volt számunkra, hogy a kétévvel ezelőtt elnyert Erasmus plusz **Szakképzési Mobilitási Tanúsítvány** pályázatunk akkreditációja újra a nyertes pályázatok közé jutott. Az akkreditáció megújítására az Erasmus plusz hétéves pályázati ciklus lezárása, és az újabb ciklus indítása miatt van szükség. A Tanúsítvány ismételt megerősítése eddigi, színvonalasan végzett nemzetközi tevékenységünknek, amelynek köszönhetően tanulóink folyamatosan részt vehetnek rövid és hosszú távú külföldi szakmai gyakorlatokon. Így elkötelezett, tehetséges tanulóink világot láthatnak, jó nevű európai szállodákban, éttermekben, cukrászatokban bővíthetik szakmai ismereteiket, idegennyelv-tudásukat. Az akkreditáció a szaktanárok fejlődését is támogatja azokkal az egy-egy hetes külföldi tanulmányutakkal, amelyek során megismerik az európai gasztronómia fortélyait. Újonnan szerzett tudásukkal emelik az oktatás színvonalát is, hiszen ismereteiket továbbadják tanítványaiknak és itthon maradt kollégáiknak egyaránt. *Az érvényben lévő járványügyi szigorítások miatt jelenleg külföldi programjaink leálltak, azonban az újraindításkor ezek is folytatódnak, s az elmaradt utazásokat is újra szervezzük.*

A járványhelyzet fokozódása miatt továbbra is **digitális munkarendben** működik a Petzelt, ami komoly feladat elé állítja a pedagógusokat és a tanulókat. Mindenkinek hiányzik az iskola, a közösségi élet, a személyes találkozások. Ám mivel az intézményünkben elsajátítható szakmák gyakorlati alapúak, a védelmi szabályok betartása mellett megengedett kiscsoportos foglalkozások, gyakorlati órák szervezése.

A ***jelenléti órarend*** összeállításánál előnyt élveznek a végzős osztályok tanulói, akik érettségire és szakmai vizsgára készülnek, de azok a kilencedik évfolyamos tanulók is, akiknek ágazati alapvizsgát kell tenniük májusban. Tapasztalataink szerint a diákok és pedagógusok egyaránt örömmel fogadták a **hibrid oktatás** lehetőségét, ám mindannyian várjuk a járvány enyhülését, amikor újra megtelnek a tantermek és folyosók diákokkal, s visszatér a régi hangulat az iskolába.

Végezetül szeretném figyelmükbe ajánlani iskolánk honlapját a www.petzeltj.hu internetes felületen, ahol mindig megtalálják az aktuális híreket, információkat. Kérem, hogy kövessenek bennünket Facebook oldalunkon is a https://www.facebook.com/PetzeltJ platformon, ahol a legfrissebb eseményekről fotókat is találnak. Kérdéseiket várjuk a 26/311-254 telefonon, illetve az info@petzeltj.hu email címen.

Lukácsné Németh Klára
igazgatóhelyettes

Boróka és Galagonya

Megnyílt Pomáz új bölcsődéje

Négy év után végre megnyílt Pomázon a város második önkormányzati üzemeltetésű bölcsődéje. A négy csoporttal induló intézmény a Béke utcában várja a kicsiket.

A beruházást 2016-ban az előző önkormányzat indította el. Annakidején az agglomerációba megindúló kiköltözési hullám is indokolta Pomázon egy újabb bölcsőde építését, amire egy nemzetgazdasági pályázat segítségével nyílt lehetőség. A problémás talajviszonyok, érdekszférák összekülönbözése, és egyéb, építési visszásságok miatt igen lassan haladt a bölcsőde építése, időközben pedig az építőanyag árak is elszálltak, így a munkálatok megkezdésére már nem volt elég a támogatásul kapott összeg. A 2021. március 1-jén átadott bölcsőde építésének befejezése már az új önkormányzat idejére csúszott.

A Galagonya bölcsőde épülete

A település öt óvodát koordináló intézményrendszerében van már egy bölcsőde, amely az új épület átadásával együtt, önálló intézményként tervezi jövőjét, s melynek hivatali előkészítése meg is kezdődött. Ezt, a más szakmai elven való működésen túl az is indokolja, hogy míg az óvodák az oktatási, addig a bölcsődék a szociális szféra irányítása alá tartoznak. Ezért szorgalmazza a két bölcsőde különálló intézményesítését az új vezetés. ***Nemes Takách Erzsébettől***- aki a korábbi bölcsőde szakmai vezetője volt, most pedig az új működésének kialakításával foglalkozik – megtudtuk, hogy az óvodákról való leválás után a 78 fővel, 7 csoporttal működő régi bölcsőde, a ***Boróka***, és az új, ***Galagonya*** bölcsőde egymást kiegészítő működtetése hogyan zajlik majd.

– Úgy volt, hogy a most épült bölcsődének saját konyhája lesz, de ezt gazdasági okok miatt, kénytelenek voltunk beálldozni a tálalókonyhai kompromisszumba. Szerencsére a régi bölcsődében van főzőkonyha, onnan szállítjuk át az ételt. Nagy dolog, hogy a pomázi bölcsődék saját konyhában, friss alapanyagokból, az életkornak megfelelő minőségi tápanyagot tudnak biztosítani a kicsiknek.

A Galagonya 4 csoportjában 48 férőhely lesz. Noha a törvény szerint a felvett gyerekek 25%-a a környező településekről is érkezhet, de a pomázi kicsik élveznek elsőbbséget a felvételkor. Vannak családok, akiknek alanyi jogon jár az ellátás, így a három vagy több gyereket nevelőknek, azoknak, akik tartósan beteg vagy speciális nevelési igényű gyereket gondoznak, illetve azoknak is, akik rendszeres gyerekvédelmi támogatásra szorulnak. A többieknek étkezési és gondozási díjat kell fizetnie. Pomázon ez az összeg jóval alacsonyabb, mint a környező településeken.

Az intézménybe 12 dolgozót és egy gondnokot alkalmaztuk induláskor. A felszereltséget is rendelet szabályozza, ezeket beszereztük, igyekeztünk minél inkább a természetes anyagok felé menni, fából készült alapjátékokat, megfelelő mozgásfejlesztő eszközöket, különböző méretű babákat, szerepjátékhoz eszközöket, még játékok kellenének, és remélem a fenntartó támogat majd minket, de nem zárkózunk el a szülői segítségtől sem.

Igazam lett, mégis dühös vagyok!

Gondolatok az iskolakezdés elhalasztása körül

Amikor a jegyzet születik, már túl vagyunk mindenen: körömrágáson, dühön, tehetetlenségen, értetlenségen, aggódáson, félelmeken. Az eredmény a kezünkben, a fellélegzés is megvolt. Mi elértük a célunk, és a Statisztikai Hivatal által kiadott közlemény szerint, a tankötelezettség megkezdésének halasztását kérők 96 százaléka szintén! Tehát marad a gyerek még egy évet az oviban. De akkor mi értelme ennek a hercehurcának?!

– ***Hogy is van ez?!***

A hatályos jogszabályok szerint, aki betölti a hatéves kort adott év augusztus 31-ig, annak be kell ülni az iskolapadba szeptember 1-jén. Tavaly, tehát 2020. január 1-től ráadásul nem a szülő és a gyermeknevelésében részt vevő óvodapedagógusok döntenek arról, hogy maradhat-e a csemete még egy évet az oviban, hanem az Oktatási Hivatal. Vagyis valaki egy asztal mögül, aki soha, semmikor nem találkozott egyetlen percet sem a gyermekünkkel. Felelős szülőként lázít a gondolat, hogy nem dönthetünk a saját gyerekünkről! Nem maradt más megoldás, végig kellett csinálni a procedúrát. Akinek tanköteles lesz jövő évben a gyermeke, azt ajánlom, időben tájékozódjon, és minden egyes szót, amit le fog írni a szülői kérvényben, jól gondoljon át. Nem másért, csak hogy a saját lelkiismerete tiszta legyen, hogy mindent megtett. Mert ennyi kérelmet – idén 16480 darabot – egészen biztosan nem olvasnak végig… El is mondom majd, miért sejtem ezt.

– ***Hogy néz ez ki?***

Két úton lehet elindulni. Valamikor őszszel, az ovikezdés után a hatodik szülinapjukra készülő gyerekeket az óvoda és az ott dolgozó fejlesztőpedagógus megvizsgálja, megfigyeli, és ha egyértelmű lemaradást lát, tanulási nehézséget vagy magatartás problémákat tapasztal, egyből elküldi a helyileg illetékes Pedagógiai Szakszolgálathoz – köznyelvi változatában nevelési tanácsadóba, nevtanba – ahol a szakemberek megerősítő vizsgálat után helyben hagyják a további egy évet.

Ha azonban a gyermeknél kisebb elmaradások vannak, éretlen, rettentően gyerek még, akkor január 1-15. között a szülő nyújthat be kérelmet az Oktatási Hivatalhoz, melyben indokolja, miért szeretné még egy évet az óvoda védő szárnyai között tudni „szívecsücskét". Hogy mit szabad és mit nem leírni benne, rengeteg infó van róla a neten, különösen a Szülői Hang Közösségét érdemes olvasgatni. A lényeg: röviden és tömören minden rosszat le kell írni a gyerekről. Ez bizony nehéz feladat, akkor is, ha tisztában vagy lányod, fiad hiányosságaival. Mi mellékeltük egy alapítványnál végzett iskolaérettségi vizsgálat eredményét, az úszóedző szakvéleményét és az óvoda kivonatát a gyermek fejlődési lapjáról. Egyik nap 10 órakor bement a kérelem, másnap 10-kor megjött a válasz. Az Oktatási Hivatal nem tudott döntést hozni saját hatáskörben – pedig megtehetné –, ezért mennünk kell a Pedagógiai Szakszolgálathoz. Onnan pedig már pár órával később meg is érkezett az e-mail, hogy három nap múlva várják a lányom. Akkor most visszacsatolnék a korábbi gondolatra… A miénk volt a sorszám szerint öt napon belül a közel négyszázadik kérelem. Csütörtöktől péntekre egészen biztosan nem olvasták el a csinos dokumentációt, amit beterjesztettünk. Anya soknapi munkája kuka. De nem is ez a fontos. Az annál inkább, hogy akkor most mi lesz a gyerekkel?! Itt már kezdtem azt hinni, én vagyok az az idióta, aki elhitette magával, hogy komoly döntés, mikor és milyen fejlettségi szinten kezdi el a cseppem a sulit. Aki 2021 szeptemberében éppen csak 6 éves lesz.

– ***Hogyan tovább?***

Ha nem jelenik meg a gyermek a kitűzött vizsgálaton – vagy annak egy helyettesítő napján – a Szakszolgálat közli ezt a Hivatallal, és automatikusan megy a suliba a gyerkőc. Ha megjelenik, akkor egy hosszas vizsgálat következik, amikor is 50 perc alatt mindenféle tesztnek vetik alá. Például, hogy tud-e tíztől visszafelé számolni… A vizsgálatot végző szakember kedves volt, a lányom szó nélkül elment vele két emelettel feljebb. A várakozó anyuka pedig közben kap egy hosszú kérdőívet, amiben a várandósságtól a szülésen, szoptatáson át egészen a TV- illetve mesenézési szokásokig mindent le kell írni. A végén személyesen megtudhattuk, hogyan teljesített a „művésznő", és hogy a szakértő is támogatja az oviban maradást. És ekkor hangzott el az a mondat, ami a következő két hétben minden nap a fülemben csengett, amíg meg nem jött a válasz a Hivataltól: *„Ennek szellemében fogom megírni a szakvéleményt, amit elküldök a Tankerületnek, ők továbbítják majd az Oktatási Hivatalnak. A vakszerencsére bízom magukat, mert nem kapunk visszajelzést arról, hogy elfogadják-e a szakvéleményünket vagy sem."* Tehát az OH rázúdít egy csomó gyereket a nevtanra, aztán lesz, ami lesz. Idén, mint láttuk, szinte mindenkinek a kérvényét elfogadták. Szóval feleslegesen tuningolja magát a szülő, feleslegesen dolgozik az óvoda a kivonatokon a gyermekről, feleslegesen stoppolja az idejét a pedagógiai szakembereknek, akik foglalkozhatnának helyette a ténylegesen fejlesztésre szoruló gyerekekkel és problémás családokkal, akikből/amikből sajnos egyre több van. És legfőképpen, feleslegesen szekírozza a gyereket az ember –mert valljuk be, izgulnak ők amiatt 5 évesen, hogy egy vadidegen valakivel kettesben kell eltölteni körülbelül egy órát, ahol a gyerek azt sem tudja, mi történik majd, és hogy kell-e iskolába mennie, ami jelenleg megfoghatatlan dolog a számára, csak annyit tud, más, mint a megszokott ovi. – Még szerencse, hogy a másik gyerek novemberi. Vele talán megúszszuk ezt a kalamajkát, hacsak addig valaki másként nem dönt odafent az íróasztalnál.

H.Diána

Árvácska Covid idején

A járvány miatt kialakult gazdasági helyzet és a minden embert megviselő kényszerű korlátozások pszichés hatásával mindenki tisztában van. De vajon mi a helyzet a korábban is többé-kevésbé zárt rendszerként működő állatmenhelyeken? Sztakó Jánosné Edittel, a Szentendrei Árvácska Állatvédő Egyesület elnökével beszélgettünk.

– Érzékelhető a járvány hatása az egyesület, illetve a menhely működésében?

A legrövidebben csak annyit tudok mondani, hogy a hatás borzalmas! Jóval kevesebb adomány érkezik, ami megnehezíti a dolgunkat. A legnagyobb problémánk mégis az, hogy az érettségi feltételeként előírt 50 óra közérdekű munkavállalás keretében a diákokat most nem tudjuk fogadni, pedig a kutyák sétáltatásánál ez igen nagy segítség volt. A gyerekek általában nem egyedül, hanem csapatostul jöttek, ami ránk nézve veszélyes, mert az egyesület állandó munkatársai 50, 60, illetve 70 év felettiek, akik nem kockáztathatják a fertőzést. Vigyázunk magunkra, még egy ózongenerátort is beszereztünk, amivel rendszeresen fertőtlenítjük az irodát. A sétáltatás főleg azokban az esetekben oldható meg, ha örökbefogadási szándékkal jön egy család, akik így ismerkednek a kiszemelt kutyával. Télen az időjárás miatt egyébként is nehezebb a kutyákat kivinni a csúszásveszély és a sár miatt. Sajnos a kutyák unatkoznak, ezért rombolni kezdik a kennelek eternit lemezekből készült falait, s ha sikerül, „átharapnak" a szomszédba, ami nem megengedhető. A közelmúltban nyertünk egy pályázatot az Agrárminisztériumtól, tehát van keret a javításra, már az anyagokat is beszereztük. Sajnos nem találunk olyan kivitelezőt, ***aki állatszeretetből, vagy jutányos áron*** elvégezné a munkát, amit pedig már el is lehetne kezdeni, mert szép az idő.

Queen kölyökkutya ma még örökbefogadható

– Említette, hogy jóval kevesebb adomány érkezik … Különösen az önkormányzati támogatás hiányát érezzük meg, korábban évente ötszázezer – egymillió forintot kaptunk, de most nekik is megvan a maguk baja, már 2020-ban sem érkezett onnan pénz. Ezért most **minden eddiginél fontosabb lenne, ha minél többen nekünk adnák az adó 1%-át**! Azért vannak most is támogatóink, cégek, egyesületek, magánszemélyek. Sokan utalnak át nekünk rendszeresen kisebb-nagyobb összegeket, lehetetlen lenne mindet felsorolni, nem is szeretnék bárkit kihagyni és ezzel megbántani. De egy céget, az ***Europortó Bt***-t azért megemlíteném, ők a telep megnyitása óta támogatnak bennünket, nem csak pénzt, de rendszeresen több kocsinyi eledelt is küldenek.

– A járvány miatt az emberek több időt töltenek otthon, vajon a bezártság-érzet miatt nőtt az örökbefogadási hajlandóság?

Egyértelműen igen! Nem csak a kutyák, de a cicák is nagyon „beindultak" az utóbbi időben, ami nem azért történik, hogy a gazdi a „sétáltatás ürügyén" este 8 után is elhagyhassa a lakását, hanem a magányt enyhíti. Volt olyan kutya, akit három nappal az érkezése után már lefoglaltak, naponta 3-4 cicát is örökbe adunk (ez köszönhető az új, nagyon jó fotósunknak is), de persze ugyanennyi cica érkezik is. Jelenleg telt ház, mintegy 80 kutya és ugyanannyi cica van nálunk. Ez nagy költséget jelent, az ivartalanítás, az oltások, az atka- és bolhairtó szerek is sokba kerülnek, mert mi jó minőségű, drágább szereket használunk. Ezért kérünk az örökbefogadóktól hozzájárulást, ami a teljes összeg 30%-a, mi pedig 70%-ot vállalunk. Úgy érzem ez nagyon méltányos, egyúttal a felelős állattartásra is felhívja a figyelmet, arra, hogy az új gazdának a későbbiekben is lesznek kiadásai.

– Mekkora az Árvácska hatóköre, honnan fogadnak be állatokat?

Elvileg Budakalásztól Visegrádig a Pilis-Dunakanyar kistérség 13 településéről, de indokolt esetben máshol is végzünk mentést. Ez nem fordul elő gyakran, de logikus, hiszen az adományok sem csak ezekről a településekről érkeznek, hanem az egész országból.

– A félelmek eloszlatása miatt teszem fel az utolsó kérdést: a kutyák és a macskák megkaphatják a Covid vírust?

Lehetett ilyen híreket olvasni, tigrisekről és más állatokról is. Világviszonylatban előfordult egy-egy kivétel, de általános tapasztalat az, hogy az állatok nem kapják meg ezt az emberre veszélyes betegséget és nem is terjesztik azt.

-kszeva-

Gombák és kerekek a vízparton

A két nagyberuházásra elnyert támogatás mellett az önkormányzat több más beruházással is dicsekedhet. Ezeknek köszönhetően a volt Klein-villa szomszédságában megnyílik egy újabb vendégcsalogató hely, amely akár a ***Gomba 2*** nevet is kaphatná, hiszen a helyiek kedvence, a régi ***Gomba*** közelében nyitja meg kapuit. A helyet építő és üzemeltető magánvállalkozás hat éve jelentkezett, hogy büfét nyitna itt, azóta a tervek formálódtak, „kinőtte magát" az elképzelés. Eredményeként télen is működő, barátságos kávézó is várja majd az érkezőket, nem a versengés, inkább a korábbi vendéglátóhelyek kínálatának kiegészítése kedvéért. A helyet 25 évig üzemelteti a bérlő, ezt követően az önkormányzat tulajdonába megy át a vendéglátóhely.

Kerékpárút háttérben az épülő gombával

A helyben élők és az idelátogatók valószínűleg ugyancsak örülnek a hírnek, hogy elkezdődött, lassan a befejezéshez közeledik ***a település központi részén a kerékpárút felújítása*** is. A március végéig tartó munkálatokkal, elkülönül egymástól – a hajóállomás és a Vadkacsa telep közötti Duna-part szakaszon – a kerékpáros- és a gyalogosforgalom. A projekt részeként az Erkel Ferenc és a Petőfi Sándor utca között táblák és felfestés figyelmeztet a változásra, a munka során pedig még a nagyparkoló forgalomtechnikai szabályozását és a tűzoltószertár környékén a vízelvezetést is megoldja az önkormányzat.

A kerékpároshíd felújítása mellett az ott lévő kis gyalogoshíd átalakításával és akadálymentesítésével nyugodt sétautvonalat kapnak a gyalogosok. *A hidaktól a hajóállomásig a jelenlegi kerékpárutat kiszélesítik a Duna irányába, a hegy felőli oldalon pedig térkő borítású sétányt alakítanak ki.*

A beruházásra a *Magyar Falu Program* keretében nyert keretösszeget a település vezetése. Az átalakítás után harmonikusabban használhatják majd együtt ezt a szakaszt a korzózni vágyók, a kerékpárosok és a kutyasétáltatók is.

Szintén pályázat révén sikerül hamarosan ***lecserélni*** az ***óvoda azbeszttartalmú tetőszerkezét cserépborításra***, és megtörténik a ***konyha raktárhelyiségeinek felújítása*** is. Jelenleg pedig két nagy pályázaton is dolgoznak: az iskolai étkezde *megnagyobbítását és* a konyhai felszerelések korszerűsítését, továbbá két csoportszobás bölcsőde építését tervezik.

Tahitótfalu sportcsarnoka korszerűbb mint valaha

A település sportcsarnoka 1993-94-ben *Budai Mihály* polgármester irányításával épült meg, melynek átadásán Puskás Ferenc a legendás futballista is részt vett. A létesítmény sportolási lehetőséget nyújtott a település iskolásainak, óvodásainak, civil szervezeteinek, és több egyesületi szakosztály igényeit is kiszolgálta. De az évek során számos térségi kulturális rendezvénynek is otthont adott.

2010-ben felújítottuk a tető héjazatát, mert a műemlékpala a nagy széllel járó esőzések hatására beázott. A tető fém lemezburkolatot kapott, amely megóvta az értékes fából készült tartószerkezetet. Az elmúlt években további két, fontos felújítást végeztünk. A külső falburkolatot lélegző vakolattal láttuk el, és a külső homlokzatot újra festettük, majd az energetikai rendszer felújítása következett. A sportcsarnok korábbi fűtését biztosító nagyfogyasztású gázkazánt lecseréltük korszerű kondenzációs kazánra, s ezzel a megoldással az energiafogyasztás közel 30%-kal csökkent.

Ebben az évben a *Dunakanyar Sportegyesület Röplabda Szakosztályával* felújítottuk a küzdőtér burkolatát és a karzat hidegburkolatát. A beruházás költségeit 100%-ban a Röplabda Szakosztály fedezte TAO forrásból, amely 35.000.000 Ft volt. A küzdőtéren a régi műanyag burkolat helyére négyrétegű, speciális műanyag burkolat került. A bordásfalakat megerősített rögzítő elemekkel szerelték fel, a felújított korlátokkal együtt. Az emeleti galéria több helyen feltöredezett burkolatát is kijavították. Szabvány kézilabdakapukat építettek be. E technológiának köszönhetően a kapuk bármikor kivehetők, illetve visszahelyezhetők. A felújítást követően egy úgynevezett front- és három kisméretű röplabdapálya is kialakíthatóvá vált. A burkolatra különböző színű pályakiosztást festettek fel, így lehetőség lesz kézilabdázni, röplabdázni és kosárlabdázni is. A megújult burkolatnak köszönhetően a sportpálya sokkal biztonságosabb, rugalmasabb felületet kapott.

A külsejében is megújult sportcsarnok

A kivitelezést a téli szünidőre terveztük, így január közepére már újra használhatóvá vált az épület. A sportcsarnok költségeinek fedezéséhez éves szinten 5 millió forinttal járul hozzá a *Váci Tankerület*. A realitás azonban az, hogy a sportcsarnok üzemeltetése – sajnos – még az energetikai fejlesztések által csökkentett rezsiköltségek mellett is veszteséges.

Az új pályának köszönhetően már két egyesület is jelentkezett, hogy augusztusban itt szeretnék tartani edzőtáborukat minden nap, 8 órában. A jelenleg érvényben lévő díjrendelet szerint a csarnok 6.000 Ft/óra megfizetésével vehető igénybe. Ez azt jelenti, hogy augusztusban 1.000.000 Ft bevételre tehetünk szert. Az egyik egyesület ebédet és vacsorát is igénybe vesz, ami a nyári időszakban is működő konyha üzemeltetési költségeit is csökkenti.

A ***Dunakanyar Sportegyesület röplabda szakosztályával*** a – TAO rendszer felhasználási rendjének megfelelően – 15 évre szóló bérleti szerződést kötöttünk, amely rögzíti, hogy a Szakosztály az Önkormányzattal egyeztetett időpontban a mindenkor érvényben lévő bérleti díj 50 százalékának megfizetése mellett veheti igénybe a sportcsarnokot. A későbbiek során egy korszerűbb, energiatakarékos, az adott sportokhoz szükséges fényerőt biztosító világítást is kiépítünk.

Ezekkel a fejlesztésekkel nagymértékben pótolhattuk az amortizációból fakadó visszaforgatási költségeket. *Kívánom, hogy a felújított sportcsarnokot mindenki szeretettel, jó hangulattal használja. Ehhez szükség van arra is, hogy mindenki magáénak érezze, és vigyázzon is rá.*

Sajtos Sándor polgármester

Ezüstérmes a budakalászi tőrcsapat

A budakalászi vívókból álló csapat nagyszerűen szerepelt év elején a hivatásos sportklubok mezőnyében, és dobogós lett a legrangosabb hazai versenyen. Januárban, a Magyar Kupa előző fordulóján győzelmet aratott Budakalász férfi tőrcsapata. Teljesítményük azért is kiemelkedő, mert a kizárólag hobbivívókból álló együttes maga mögé utasított olyan hivatásosokat is, mint például az FTC. A januári forduló sikere után végül összesítésben elhozták az ezüstérmet a februári záró mérkőzésen.

Az ezüstérmes hobbi-tőrözők

„Bár a február 7-i verseny nem úgy sikerült, ahogyan szerettük volna, mert a csapatunk végül a 11. helyen zárt, ez nem volt hatással a Magyar Kupa sorozat végeredményére. Az FTC csapatának ugyanis meg kellett volna nyernie a februári fordulót ahhoz, hogy utolérje a budakalásziakat a pontversenyben" – nyilatkozta Örsi Dániel budakalászi vívó. A **Fénylakk Budakalászi Vívósport Egyesület** férfi tőrcsapata így ***ezüstérmes lett a Magyar Kupa 2020/21-es szezonjában.*** A sorozat alatt többen is vívtak a csapatban: *Insperger Sámuel, Gerzanics Márk, Hári Máté, Káli András, Örsi Dániel, Sághy Ervin, Szerémi András.* A tehetséges játékosok edzője ***Szelei István***. A vívóegyesület sikere az is, hogy a február 6-i Magyar Kupa férfi tőr *egyéni versenyen* a 70 fős mezőnyben ***Káli András*** az 5. helyen végzett.

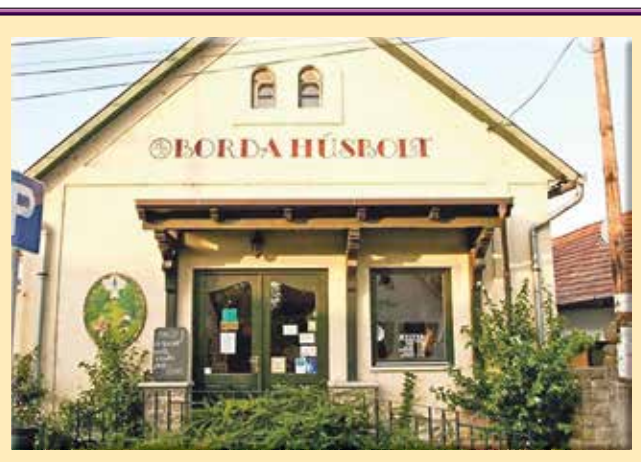

BORDA HÚSBOLT

HÁZIAS ÍZEK, SZÓJA ÉS GLUTÉNMENTES
TISZTA MINOSÉGI ALAPANYAGOKBÓL
KÉSZÜLT TERMÉKEK

HÚSVÉTI KÍNÁLATUNK
Báránycomb, házi füstölt termékek nagy választékban,
mangalica, marhahús, kacsa, pulyka, csirkehúsok

HÁZHOZSZÁLLÍTÁS
10 kilométeres körzeten belül

Megrendelés:
+36/26/390 350 és a +36/30/275 5103 telefonszámon

Nyitva tartás:
Keddtől péntekig: 7–17 óráig • Szombaton: 7–12 óráig
Hétfőn és vasárnap zárva

Dunabogdány, Kossuth Lajos utca 40.

Ne hagyja veszni!

A ***Köszi, önkéntes! Egyesület*** alkalmi társulásként indult, de ma már egyesületként építi-szépíti Pócsmegyert és Surányt. Közterület tisztogatással kezdtük működésünket, évente kétszer szemétszedést tartunk az örökbe fogadott utcákban. Négy éve, 2017 karácsonya óta „cipősdoboz akciót" is szervezünk, pénzadományokból élelmiszercsomagot vásárolunk helyi, rászoruló családoknak. A surányi Liget térre 2018-19-ben fákat, és több száz mályvát ültettünk; 2020 nyarán pedig a Hajós Alfréd Szabadidőparkban saját készítésű kültéri pingpong asztalt állítottunk fel.

A Vigyél egy fát és ültesd el néven indított akció keretében „facsemete számlálónk" már 600 fölött jár. Tavaly egy TESCO pályázatból új piacasztalok állhatnak a Napsugár téren, a juharfánk pedig bekerült az országos Év fája versenybe, amit a köré szervezett Surányi Juharünneppel tettünk emlékezetessé.

Ne hagyja veszni **adója 1%-át,** segítse a közjavára végzett munkánkat! **A Köszi, önkéntes! Egyesület Pócsmegyer-Surány adószáma: 18138454-1-41.**

Húsvét a Parkban

Gasztrosétány és kézműves piac Pomázon

A húsvét hagyományosan az újjászületés, az új kezdet időszaka. Ennek szellemében a szervezők március 27-étől egészen húsvét hétfőig (03. 27 – 04. 05-ig) szeretettel invitálnak minden környékbeli lakost a pomázi Szent István Parkba, ahol biztonságos körülmények között, együtt köszönthetjük a tavaszt egy hagyományos, mégis újító esemény keretében.

A Húsvét a Parkban, gasztrosétánnyal és kézműves piaccal vár mindenkit, aki szívesen barangolna az igényes kézműves termékeket kínáló standok között, és a finom falatok mellett szívesen kóstolna egy jó pohár bort, vagy különleges kistermelői söröket!

Ahol jó venni, ahol jó lenni!

Csütörtök a Mentakertben!

Új közösségi tér várja *március 25-től* a budakalásziakat és az odalátogatókat. A Káli-medence szívében nyitott Káptalantótiéhoz hasonló kistermelői piacot létesít ugyanis Budakalász. A terv már régóta megfogalmazódott, most azonban tettekké is válik. Egy össz-Dunakanyar béli termelői finomságokat kínáló piactérre érkezhetnek az érdeklődők a Faluház udvarába. A *Kós Károly Művelődési Ház* – mintegy a közösségi szellem megidézéseként – az őstermelői piacra kulturális programokat is becsempészik. A fák alatt néptáncosok, zenészek apraja-nagyja szórakoztat majd, de művészeti és régi-kincsek lelőhelye, könyv- paránta – játék- babaruha cserebere, sőt olykor akár képviselői kötetlen beszélgetések színtere is lehet majd a Mentakerti piactér..

A **Mentakert** névre keresztelt piac a fák alatt bőven termő növényről kapta nevét, s ehhez híven mindenre gyógyír mentateát is kortyolgathatnak majd a vendégek. Az első találkozó után, – a járványügyi szabályozásnak megfelelően később a Faluházban is lehetnek majd programok. Egyelőre azonban a szabad ég alatt várják az őstermelők és a jó hangulat a betérőket, *minden csütörtökön, 14-19 óráig.* Az új piac mottója beszédesebb nem is lehetne, hiszen így szól: **Ahol jó venni, ahol jó lenni!**

Úton a közös siker felé

Újra bővült a Duna Autó kínálata: március 1-től a Citroën is bekerült az ország legnagyobb márkakínálatával rendelkező autókereskedés portfóliójába. Az óbudai Autóvárosban nem csak új Citroën modellek vásárlására van ezek után lehetőség, hanem a márkára specializálódott szakszerviz-szolgáltatásokat is igénybe vehetik az ügyfelek.

Citroën Szalon megnyitója

„Nagy örömmel üdvözöljük az ország legnagyobb márkakínálatával rendelkező autókereskedést, a Duna Autó Zrt.-t a Citroën magyar családjában. A Citroën 1919 óta az autóipar megkerülhetetlen szereplője, a szó legjobb értelmében vett populáris márka, amelynek inspirációs forrása elsősorban az ember, és az emberek életstílusa. Ezt fejezi ki a márka szlogenje, az 'Inspired by You', és ezt fejezi ki a modellek sora is, amelyeket mindig egyedi dizájn és úttörő kényelem jellemez. Ugyanez az ügyfélközpontúság jellemzi a Duna Autó hozzáállását is, amellyel ez a nagyhírű vállalkozás hozzájárul majd az egyre erősödő Citroën eredményekhez is mostantól. Az óbudai Autóvárosban megnyíló Citroën kereskedéssel a márka ismét jelen lesz Észak-Budán és vonzáskörzetében, ráadásul itt fog megvalósulni először az országban a márka „LA MAISON CITROËN" koncepciója is, amely egyedi élményeket kínál ügyfeleinek. A jó közérzet és a kényelem buborékaként a bemutatóterem elrendezése, szőnyegei, lekerekített bútorai és puha foteljei azt sugallják, hogy lépjünk ki a város zűrzavarából, és élvezzük a helyet, ahol új kapcsolatot teremthetünk és otthonosan beszélgethetünk az autózás mindennapjairól" – nyilatkozta **Balkányi György**, a Citroën magyarországi importőrségének ügyvezetője.

A Duna Autó vezetősége

A Citroën vállalatot és ezzel együtt az ikonikussá vált márkát több mint 100 éve, 1919-ben, André-Gustave Citroën alapította. A francia mérnök egy lengyel üzleti útja alkalmával szerzett tapasztalatot a nyílbordázatú fogaskerekek működéséről, amelyek segítségével az üzemben lévő gépeken a kívánt fordulatszámot tudták elérni, növelni. A nyílfogazású fogaskereket később ő szabadalmaztatta. A sebváltó elődje Citroën számára jelképpé vált, méghozzá olyan szinten, hogy a márka logójában is helyet kapott a fordított kettős V-alak. Az első autó, a Type A már az alapítás évében elkészült – 1919. július 7-ére datálható forgalmazásának indítása –, majd rögtön el is kezdődött a modell sorozatgyártása, elektromos fényszóróval, önindítóval és pótkerékkel felszerelve. Alig egy év alatt 10.000 Citroën modell talált gazdára, az autók elérhető ára miatt pedig a márka népszerűsége folyamatosan erősödött. A vállalat éves termelése 1924-re elérte az 50 ezret, 3 évvel később pedig már 31.000 főt foglalkoztatott, és naponta 400 autót állítottak elő, amivel a gyár rekordot ért el Európában. A Citroën első emblematikus kereskedése 1929. március 16-án nyílt meg a párizsi Marbeuf utcában, ugyanebben az évben pedig már több mint 100.000 gépkocsit értékesítettek. A pénzügyi gondok, 2. világháborúbeli bombázások és szinte teljes kereslet-visszaesés ellenére is a Citroën mindig talpra állt és egyre erősebben tért vissza. Nem csak a személyautók piacán, hanem a sportban is. Külön, kizárólag autóversenyzéssel foglalkozó részleg 1963-ban alakult a francia vállaltnál, és ezzel kezdetét vette a sportkarrier, amelynek keretében 5 tereprali és 8 rali világbajnoki cím köthető a Citroën nevéhez. Ugye, senkinek nem kell bemutatni Sébastien Loeb-öt? Legutóbb pedig 2014-ben, az első pályaversenyzési VB-címmel bővült a márka sportsikereinek sora. A franciák technikai lépéselőnyüket bizonyították, mikor 1990 októberében bemutatták elektromos C15 és C25 modelljeiket. Az alternatív meghajtás a mai napig központi szerepet játszik a vállalat filozófiájában: jelenleg 5 tisztán elektromos modellt találnak meg az érdeklődők a Citroën magyarországi kínálatában. Az új ë-C4 mellett a hamarosan érkező ë-Berlingo családi autó, a vállalkozóknak az új ë-Berlingo furgon és az év kishaszongépjárművének megválasztott ë-Jumpy, valamint a nagycsaládosok számára a két verzióban is kapható ë-Spacetourer nyújt 100%-ban zöld megoldást a közlekedésre. A C5 Aircross pedig már tölthető hibridként is elérhető.

Mint ahogy ismert, a járványügyi helyzet jócskán visszafogta az autóipar teljesítményét 2020-ban. A Datahouse adatai szerint a Citroën az egyik azon kevés márka közül, amely növelni tudta tavalyi személygépkocsi eladásait – közel 18%-kal, a 2019-es eredményéhez képest. Ezt elsősorban nagycsaládos kínálatának köszönheti. A márka hétszemélyes modelljei közül a Grand C4 Spacetourer volt a legnépszerűbb, 38,56%-át tette ki a 2020-ban eladott összes Citroën személyautónak. Ugyanakkor a Berlingo és a Spacetourer nagycsaládos kiviteléről sem szabad elfeledkezni, amelyek együttesen 32,7%-át adták a francia márka tavalyi személyautó eladásainak. A Citroën megújult kishaszongépjármű kínálata ugyancsak erős a magyar autópiacon: az elmúlt évben értékesített Berlingo Furgon, Jumpy, Jumper és C3 Profi modellek közös erővel 5,93%-os piaci részesedést biztosítottak a márkának.

Az Autóváros új szalonjának megnyitásával Észak-Buda Citroën kereskedése is megkezdte működését, a kínálat pedig további 16 modellel bővült. *„A Duna Autónál mindvégig az ügyfél igényeit tartjuk szem előtt, igyekszünk a legkülönbözőbb elvárásoknak is professzionálisan eleget tenni. A potenciális vevőket most még teljesebben tudjuk kiszolgálni a francia márka modellpalettája által. Természetesen nemcsak újautó-vásárlás kapcsán, hanem szervizoldalon is állunk ügyfeleink rendelkezésére: mi fedjük le ugyanis az eddig ellátatlan észak-budai és pilisi területeket, megoldást nyújtva az itt élő Citroën tulajdonosok szervizigényeire. Arra pedig különösen büszkék vagyunk, hogy nálunk valósul meg először, egy helyen a Stellantis vezető márkáinak képviselete"* – összegezte **Markó Zoltán**, az óbudai vállalat igazgatóságának elnöke.

A Duna Autó Citroën értékesítő és szerviz csapata